

KURYER CODZIENNY

Rok XIII.

Kraków, piątek 15 września 1922.

Nr. 250.

PREMJE bezpłatne!

Na **UBRANIE MĘSKIE**
lub **KOSTYUM DAMSKI**

Mam możliwość przez czas ograniczony wysłać każdemu, który przysłał mi swój adres, 3 metry eleganckiego trwałego materiału na męskie ubranie lub kostium damski, we wszystkich modnych kolorach, gładkich, za 8700 Mk. Materiał ubraniowy N. B. w elektryczne najmodniejsze kratki lub paseczki za 10800 Mk. Materiał Floryda II za 3 metry 12800 Mk. Floryda III za 3 m 14800 Mk. Galunek „Abazja” za 3 m 18700 Mk. Galunek „London” za 3 m 22400 Mk. Galunek „Manchester” za 3 m 28200 Mk. Galunek „Wawel” za 3 m 28500 Mk. Boston czysto wełniany czarny lub granatowy 12800 i 14800 Mk za 1 metr.

Do każdego kuponu dodaje, na życzenie, pełny komplet podszewki i dodatków do ubrania za 7500 Mk. Podszewki i dodatki. 7800 Mk, w lepszym gatunku 9800 Mk. Kupon na spodnie wełniane po 4400 i 6000 Mk, czarne tło z paseczkami (do ubrań wizytowych) 7500—10000. Kamgarnowe 15700 Mk.

Sztuczki na spodnie

Na całą suknię 8000 Mk.

Szewioty

(damskie) najlepszego wyrobu, zastępujące w zupełności angielski mater., podw. szer. na suknie i kostiumy po cenie 2900 Mk za 1 metr we wszystkich kolorach.

Chustki

w najmodniejsze kraty, najładniejsze desenie, rozm. 165 x 165 po 3200 Mk — wyższego gatunku 4500 Mk — wełniane 8500 Mk — większego rozmiaru 9800 i 11800 Mk. Chustki duże puszyste wełniane zimowe w śliczne desenie po 15700 Mk i 16800 Mk.

Płócienka

i zefiry kolorowe i białe w najnowsze desenie na koszule Słowackiego, fortuchy i dziecięce ubranka itp. po 1000, 1100 i 1425 Mk za 1 metr.

Kapy

na łóżka pikowe kolorowe w ładne desenie po 8200 i 9400 Mk sztuka. Obrusy stosowane do kap w tej samej cenie (po 8200 i 9400 Mk). Również polecamy bieliznę z własnej pracowni, która wyróżnia się wykwintnym wykończeniem i uszyła z dobrych materiałów.

Koszule

męskie dzienne z mankietami z dobrego zefiru kolorowego w najmodniejsze desenie, w paseczki z koinierzkami po 5700 Mk. Także koszule z francuskiego zefiru po 8500 Mk za sztukę. Koszule białe pikowe po 7500 Mk.

Koszule

męskie nocne białe, dobrego gatunku materiału „Silezia” po 4500 Mk za sztukę.

Kalesony

męskie białe z nadzwyczaj trwałego materiału po 3200 i 3800 Mk.

Koszule

damskie białe z zagranicznego białystu z koronkami i wsuwkami po 4400 Mk za sztukę.

Spodniczki

(halki) białe białystowe z koronkami po 3800 Mk za sztukę.

Wysłać się przez pocztę z pobraniem. (Płaci się przy odbiorze). — Opakowanie i przesyłka na rachunek kupującego. **BEZ RYZYKA!** Jeżeli się coś nie podoba, to przyjmuję z powrotem i zwracam natychmiast pieniądze. Zamówienia adresować: Skład towarów M. BERNSZTEJN, WARSZAWA, ulica Dzielna 25.

Każdy kupujący otrzymuje cenną premję bezpłatnie!

- 1) Przy zamówieniu na sumę 35.000 Mk dodaje się jedwabny krawat elegancki w najładniejsze desenie.
- 2) Przy zamówieniu na sumę 50.000 Mk dodaje się męski pugilares z czystej skóry lub torebkę damską elegancką skórzaną.
- 3) Przy zamówieniu na sumę 95.000 Mk dodaje się szwajcarski zegarek kieszonkowy lub ręczny (na paseczku skórzanym) elegancki, wyregulowany i gwarantowany.

SKŁAD TOWARÓW M. BERNSZTEJN

Warszawa, ul. Dzielna 25.

4582

KROJ I SZYCIE

Każda praktyczna pani może w krótkim czasie wyczyć się kroju i szycia sukien damskich i dziecięcych w szkole kroju i szycia „JÓZEFINA” Długa 11. Kurs zaczęte się 18 września 1922. Tamże wszelkie formy podług wziętej miary.

4557

Co ma Polska powiedzieć w Dreźnie? Rokowania gospodarcze z Niemcami. — Berlin musi okazać naprzód lojalność polityczną!

Kraków, 14 września.

(at) Nie ulega wątpliwości, iż państwa, które los postawił obok siebie, muszą szukać sposobu takiego ułożenia stosunków wzajemnych, by istnienie obok siebie było możliwe, by gospodarczo wzajemnie się uzupełniały.

Cały świat jest obecnie w okresie ukłaniania

wzajemnego współzycia. Polska również znalazła już platformę porozumienia z szeregiem państw europejskich, na piedestale miejscu stawiając fundamentalny sojusz z siostrzycą swą Francją.

Obecnie w gospodarczych zagadnieniach wyłania się kwestya ułożenia i wyjaśnienia na-

© digitalizacja: mbc.maiopolska.pl

szego stosunku do Niemiec. Nie jesteśmy i być nie możemy przyjaciółmi Niemców, to wróg nasz historyczny i wróg dziedziczny; wymogi życia jednak nie zawsze idą mogą po linii sympatii. Rozumie to dobrze każdy rząd, każdy naród. Wyrazem właśnie tego rozumienia są rokowania, jakie się toczą między Berlinem a Paryżem w sprawie odbudowy zniszczonych przez wojnę terenów francuskich.

Musiałaby Polska pójść torem, wyznaczonym przez konieczność, przez życie. Jakkolwiek rany, zadane Polsce przez Niemcy krwawią ciągle, jakkolwiek w dalszym ciągu spotykamy się z faktami gnębienia i zwięzania polskości wszędzie, gdzie to tylko Niemcom stało się dostępnym to jednak w interesie pokoju, rozwoju gospodarczego nie cofajmy dłoni od podpisu aktu, normującego wzajemne zobowiązania gospodarcze.

Zawsze zresztą byliśmy gotowi do ułożenia wzajemnych stosunków gospodarczych, jednakże wszelkie próby w tym kierunku ze strony Polski spotykały się z jaskrawą niełojalnością

Niemców, wprost z przeciwnymi zamierzeniem rezultatu.

Oto właśnie w początkach bieżącego miesiąca ROZPOCZĘŁY SIĘ W DREZDNI MERYTORYCZNE ROKOWANIA MIĘDZY PRZEDSTAWICIELAMI POLSKI I NIEMCÓW.

Konferencya ta ma przed sobą szereg i poważne zadanie. Ma ona bowiem objąć: sprawę niemieckiego tranzytu przez Polskę do Rosji i Ukrainy, uregulowania sprawy nał Kriessa, uregulowania wzajemnych zobowiązań w związku z przejęciem h. dzielnicy pńskiej, ułożenia ruchu na G. Śląsku, zawarcia konwencji kolejowej i umowy handlowej i t. d. W przeważnej części zadaniach te noszą charakter generalnego rozrachunku gospodarczego między Niemcami a Polską, rozrachunku koniecznego ze względu na zasadę zmiany terytorjalne.

Konferencya opiera się — jak wiadomo — na wstępnych pertraktacjach w Geni oraz w Warszawie.

Narady drezdeńskie rzucić mogą, jak z narzeczonych problemów wynika — podwaliny

pod ukształtowanie się wogóle stosunków między Polską a Niemcami.

Jeśli jednak konferencya drezdeńska ma zapoczątkować nowy okres sąsiedzkich stosunków — jeśli Niemcy przychodzą na nią ze szczerą intencją pragnieniem współzycia — to zadokumentować to muszą nie tylko znieleniem brzoźnego z traktatem wersalskim bojkotu gospodarczego Polski oraz zastosowaniem do Polski przy impoście towarowej niemieckich tych ułatwień, jakie stosują dla krajów o niskiej walucie. Zwrot w swych poglądach na Polskę zaznaczyć Niemcy muszą także kategorię zmianą swego taktyki i swego stosunku do tych Polaków, którzy pod panowaniem niemieckim pozostali. Zaznaczyć się musi ten zwrot wreszcie tam, gdzie mimo przysięganych nam praw — jak w Gdańsku — niemieccy występują prowokująco i z widocznymi celami przeciw Polsce.

Z czem bowiem spotykała się zawsze dotąd dobra wola Polski odnośnie do ułożenia kwestyj gospodarczych?

Teplenie polskości na Górnym Śląsku, inspirowanie hakaty gdańskiej, demonstracje na Mazurach i wreszcie intrygi w Kownie i Moskwie — oto, czem odpowiadają Niemcy na polską lojalność i czem chciały zdobyć zaufanie do siebie! Nie pomijali oni niczego, coby mogło paraliżować każdy nasz ruch w kierunku u-

gruntowania granic i ustalenia stosunków na krajach.

Polska jest Niemcom potrzebna, tranzyt przez Polskę jest kwestyą żywością dla Niemiec. Proby obejścia Polski, pominięcia w rachubach niemiecko-rosyjskich, częścią się nie powiodły, częścią zaś ich przeprowadzenie jest zbyt kosztowne, by praktyczny Niemiec z tego sprawy sobie nie zdawał.

To też powinni oni zrozumieć, iż Polska nie ma powodów do ustępstw dla tego tylko, że tak się Niemcom podoba. Jeśli ich zapewnienia są szczerze, to Polska musi to czuć i widzieć, a nie tylko słyszeć. Wtedy tylko konferencya drezdeńska zdoła odegrać tę rolę, jaką w niej widzieć chcemy — jakiej po niej spodziewać się chcemy. W Dreźnie — w „niemieckiej Florencji”, stanąć mogą filary pod platformą, na którejby Polska mogła w niejednym wypadku zapobiedz się między Paryżem a Berlinem.

W każdym razie Niemcy w Dreźnie muszą sobie naprzód uświadomić, że bez lojalności politycznej wobec Polski porozumienia gospodarczego z Polską nie osiągną — i upragnione go tranzytu do Rosji nie uzyskają. Lojalność polityczna, naprawienie krzywd wyrażonych, ściśle wypełnienie postanowień traktatu wersalskiego są pierwszym warunkiem rokowań gospodarczych.

Brońcie się od cen paskarstwa!

Wysłańmy pocztą za zaliczeniem drogą wykwintne materiały pierwszorzędnych fabryk po minimalnych cenach, z warunkiem prawie nas obowiązującym, że o ile towar się nie spódbi, zwracamy namychmiast pieniądze w całości.

3 metry materiału „Angie” na ubranie męskie lub kostium damski za 8000 Mk. „Angie” jest to materiał w dobrym gatunku, bardzo trwały, efektywny, w piękne kręteczki lub zupełnie gładki, niezbędny dla każdego z Pań lub Pań, pragnących zaopatrzyć się w wytworne ubranie lub kostium. Pełna podwójna szerokość, Kolory: czarny, granatowy, brzoźny, popielaty, szary, winiowy itp. Tenże materiał lecz w wyższym gatunku za 3 m — 12500 Mk. w najwyższym gatunku — 13500 Mk.

3 metry wykwintnego materiału „Imperial” za 14500 Mk. „Imperial” wyróżnia się swoim drogim wykwintnym gatunkiem, wysoką dobrocią, pięknością, trwałością, wyjątkowy zachowywanie na lat kilka: we wszystkich kolorach gładki lub w kręteczki albo w efektywne paski, w angielskie desenie. Tenże materiał, lecz w wyższym gatunku za 3 m — 15500 Mk. w najwyższym gatunku — 16500.

Podszewki i dodatki. Do każdego edcinka na ubranie dodajemy na żądanie pełny komplet podszewki i dodatków pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, do rękawów za 6800 Mk. w najlepszym gatunku — 7800 Mk.

Na palta męskie i damskie „Lord”. „Lord” jest to wykwintny, nadzwyczaj elegancki materiał na palta jesienne lub zimowe, czysto wełniany z krętami po lewej stronie, zastępujący w zupełności palta angielskie. We wszystkich kolorach. Cena za metr 8000 Mk. w najwyższym gatunku 9000 Mk.

Kupon na spodnie z dobrego modnego materiału, czarne lub z modnymi paskami. Za kupon 4500 Mk. w lepszym gatunku — 5500 Mk. w najlepszym — 7500 Mk.

Sukno wojskowe lub urzędnicze trwałe i piękne wyrobu. Kolory: emerykany, granatowy, czarny, zielony. Cena za 1 m 5000 Mk. w wyższym gatunku — 6000 Mk.

Szwioty na wytworne kostiumy i suknie damskie najlepszego wyrobu, o pełnej podwójnej szerokości, we wszystkich kolorach: czarnym, granatowym, szarym itp. Cena za metr — 2500 Mk. w najwyższym gatunku 2900 Mk.

Na spodnie efektywny materiał w najnowszych kolorach, gładki w kręteczki, lub w paski za sztukę — 4.00 Mk.

Pięcienka i zefiry kolorowe w paski, w kręteczki, lub w najnowsze desenie desenie po 1000, 1200 i 1375 Mk za metr.

Chustki w efektywne kraty dużego rozmiaru, w piękne desenie po 3000 Mk, lebszego gatunku — 4200 Mk, czysto wełniane 8700 Mk, lepszego gatunku — 9800 Mk, chustki duże puszyste wełniane żimowe za 15000 Mk. W najwyższym gatunku — 18000 Mk.

Koszule męskie różni z dobrego madapolana po 4500 Mk, damskie z różnokami i wstawkami po 4800 Mk.

Kalesony męskie białe z materiału w wyższym gatunku po 3500 Mk.

Piękno i nansuk na białinę po 1300, 1400 i 1600 Mk za metr.

Chusteczki do nosa damskie białe za luzin 4000 i 5000 Mk, męskie 5000 i 5500 Mk.

Koldry watawe, krypte dobra satyna na białej wełnianej wacie największych rozmiarów po 22000 i 27000 Mk za sztukę.

Zamówienia adresować:

Firma Handlowa BERNSTEIN I S-ka
Białystok, Kościuszko L. 3,
składy fabryczne. 4432

Uwaga: Do zamówienia na 50000 Mk daje się 1 tuzin chustatek bezpłatnie.

Islam w wojnie z Anglią

Płomień ogarnął już Mezopotamię. Wschód muzułmański szykuje się do boju.

Kraków, 14 września.

Wojna Islamu z Anglią, spowodowana niefortunną polityką angielskiego premiera, a przede wszystkim od dawna właśnie z powodu tej polityki przez dyplomację francuską — właściwie już się zaczęła.

Oto, angielskie ministerium kolonii, ogłasza komunikat następujący: „Nieregularny oddział złożony z Turków, który znajdował się od pe-

nało zadowolającego stanowiska zaciągu kurdyjskiego, zajmującego pozycję w Keny-Sandzak. Zwiniecie to nastąpiło pod osłoną królewskich sił lotniczych i jest obecnie już ukończono.

Straty poniesione w ciągu walki — brzmi dalej komunikat angielski — były ciężkie, jeśli się weźmie pod uwagę znaczne siły, które wzięły w niej udział. Dwaj oficerowie angielscy i jeden oficer hinduski odnieśli rany, czteremastu żołnierzy hinduskich poniosło śmierć, jedenastu zaś rany, a siedmiu żołnierzy brak. Pozostali zaciągi miały brzoźnastu zabitych lub zaginionych i dziewiętnastu rannych.

Dalszy ciąg tego komunikatu, starającego się zresztą o ile możności matawać jasrawość faktów, jest jeszcze wynowniejszy, albowiem przyznaje on, iż władze angielskie musiały zarządzić ewakuację swych przedstawicielstw w poszczególne miejscowości.

„Z uwagi na zamieszanie, wywołane napa- dem tureckim w okrajach sąsiedzkich z placem boju — brzmi zakończenie komunikatu angielskiego — postanowiono ewakuować tymczasowo kilka funkcyjaryszu brytyjskich, obsadzonych w rejonie Salejmana. Ewakuowano również pewną liczbę innych osób, obywateli w tym rejonie, jak również ich rodziny. Ewakuacja ta została przeprowadzona w ciągu niewielu dni, przy pomocy samolotów angielskich, które przetransportowały bez żadnego wypadku ogółem 67 osób (?) rozstruconych w obszernym rejonie.”

Komunikat powyższy świadczy, że władze angielskie musiały być bardzo zaskoczone ruchem Turków, skoro do ewakuacji zmuszone były być — aeroplanów... gdyż na lądową ewakuację nie starczyło już czasu.

Wydarzenie, o którym wspomina komunikat, nie jest jednak odoobionie.

Z depeszy nadesłanej z Bassorah dowiadujemy się, że lotnictwo angielskie i wojska brytyjskie, hinduskie oraz arabskie prowadzą obecnie operacje na północnym froncie Mezopotamii, aby powstrzymać napady band tureckich, idących z Kurdystanu. Sulaimanah i okrag Hamia zostały już przez Anglików ewakuowane. Trzymają oni obecnie linię Kiri-Kerkuk-Arbil.

Anglicy przypisują „niezaprzeczoną powagę i wyjątkowość” małej liczebności oddziałów angielskich, znajdujących się w Mezopotamii. To że odbywa się tam obecnie wysyła wojska, a między innymi 55-ty pułk strzelców z Coke, który przybył niedawno do Basra, w drodze z Indji, otrzymał rozkaz natychmiastowego udania się na teren operacji wojenych do okolicy odległej o 250 kilometrów na północ od Bagdadu.

Tak brzmią doniesienia angielskie, mające na celu raczej uspokoić opinię publiczną, aniżeli dać jej prawdziwy obraz położenia. Informacje ze źródeł obcych są bardziej alarmujące. Berlińska „Vossische Zeitung” dowiaduje się z Moskwy, że

WSKUTEK OSTATNICH ZWYCIĘSTW KEMALISTÓW CAŁY WSCHÓD Muzułmański OGARNĄŁ FERMENT.

Pozycje angielskie w Palestynie i Mezopotamii mają być silnie zagrożone. Wodzowie arabscy

Zwycięzcy turecy.

1. Mustafa Kemal
2. İsmet Paşa

1) Mustafa Kemal paşa, naczelny wódz wojsk nacjonalistów tureckich i

2) İsmet-paşa, komendant armii zachodniej — są obecnie obadwaj czczeni przez cały świat mahometański tryumfatorami, z powodu klęski, zadanej pod ich przywództwem armiom greckim.

wnego czasu w Rowanduz, zjawił się niedawno w Rania i otrzymał pewną pomoc ze strony sąsiedzkich szczeptów kurdyjskich. 31 sierpnia nastąpiło spotkanie pomiędzy tą formacją, a małą kolumną zaciągu kurdyjskiego i syryjskiego, wzmocnioną przez jedną kompanię i sekcję igrzyskiej baterji górskiej.

Wojska hinduskie, które złożyły dowód jak największej odwagi, musiały wytrzymać żywą bitwę. Postanowiono zwinąć kolumnę z powodu

znajdują się w ustawicznym kontakcie z Komandem pasz, którego celem jest zupełne wypędzenie Anglików z Bliskiego Wschodu. Z drugiej zaś strony antyangielski ruch wszecharabski zyskuje na terenie w Bagdadzie i w Jerozolimie.

Wypadkami powyższymi Anglia została poruszona do żywego. To też nikogo nie dziwi, że Anglicy ściągają obecnie wszystkie rozporządzone siły lądowe i morskie. Z Malty donoszą,

że lekkie krążowniki angielskie „Cardiff” i „Concord” przybyły tam pod komendą admirała Tyrwhitta. Mają się one udać do Smyrny. Ponadto z wyjątkiem kilku drobnych jednostek morskich cała angielska flota śródziemnomorska skoncentrowana została na wodach wschodnich. Czyżby Anglia naprawdę liczyła się z zapowiedzią „Morningpostu”, iż wkrótce już zabrzmią jej dzwony pogrzebowe, rozkołysane ręką Lloyd George'a?...

Król Konstantyn.

Kwaśną musiał mieć minę pupil premiera angielskiego, a niedawno zacięty wróg koalicji — król Konstantyn grecki, po nadejściu wieści o pogromie armii greckiej, wysłanej nieopatrznie do Fyzi Mniejszej. Zdaje się, że podana przez jeden z dzienników paryskich karykatura króla Konstantyna, jest istotnym odbiciem nastroju, panującego nie tylko w jego duszy, ale w całej Grecji.

ność i pruska buta, ta sama chęć wyzysku, z jaką się Polak w Gdańsku na każdym kroku spotyka, ufundowała sobie godną siedzibę w szluzie sopockiej, która stała się jednym z głównych filarów finansowych „Wolnego Miasta”. Gdańsk żyje z opłat i dochodów, jakie niesie kasyno — i na fladze gdańskiej powinienby dziś widnieć wizerunek „fiszki” z papierem na chęć jakiej używa się w kasynie do gry zamiast banknotów.

Spółkałem w Sopocie starego gracza, który ongi co roku jeździł do Monte Carlo i tam, po pięć franków stawiając, w ciężkim trudzie „zarabiał” na życie. Stary szluzer ze łzami w oczach wspominał jasniny brzeg i wspaniałości białego pałacu rulety mr. Blanca. Ach, ach, co to były za czasy! W Sopocie ma się do czynienia z namiastką pruska, takim prawdziwym wojennym „ersatzem”, na oszustwo obliczonym.

PRUSKI „ERSATZ” MONTE CARLO I PULAPKA NA POLAKÓW.

Tak jest. Kasyno sopockie jest instytucją zgola bezcelnego wyzysku, jest przedsiębiorstwem zbrojeckim, pruską pulapką na naiwnych.

Nie boli mnie wcale serce, gdy widzę, że do tej pulapki wpadają mnogie litwackie szczyry i prusko-gdańskie chomiki, ale w sidła łapia się przede wszystkim naiwne polskie myszy, które niestety tłumami cisną się do Sopot. Opiekunicy senat gdański zezwolił ufundować kasyno spęcalnie z myślą o Polsce i o tych poczytych „Polackach”, którzy mimo wszystkie szkykany zjeżdżają do Gdań-

Konspiracja przeciwko Polsce i Francji działa.

Drugie niemieckie wydanie broszury Nittiego o „Europie bez pokoju”.

Kraków, 14 września. Konspiracja przeciwko Polsce nieustannie działa. Terenem, który rozbić ma państwo polskie i zniszczyć „twierdzę francuską nad Wisłą” jest zdaniem zacieklej propagandy antypolskiej i anty-francuskiej rewizja traktatu wersalskiego. Walczy o nią namiętnie prasa niemiecka, dyplomacja niemiecka oraz jej płatni pracownicy. Od dawna na usługach tej propagandy pozostaje — jak wiadomo — Franciszek Nitti, który wydał osławioną, przez nas omawianą książkę: „Europa bez pokoju”. Niemcy przetłumaczyli tę książkę na język niemiecki i

postarali się o jej szaloną reklamę na całym świecie. Obecnie ukazało się w druku drugie wydanie niemieckie tej książki, a przedmowę do niego napisał sam Nitti. Książka zawiera szereg nowych, tendencyjnych argumentów, za rewizją traktatu wersalskiego i za zmniejszeniem finansowych zobowiązań niemieckich. Nitti pod maską hasła odbudowy Europy, przemycił w nowym tem wydaniu szereg nowych żądań niemieckich, podsumionych mu przez Berlin. Społeczeństwo polskie nie powinno lekceważyć i bagatelizować tej propagandy, tego spisku.

Rząd angielski sprzedał dok Niemcom za 40.000 funtów szterlingów. Anglik chciał zapłacić 100.000.

Paryż, 13 września. Dzienniki paryskie donoszą, że lord Pierre, bardzo zainteresowany w dokach konstrukcyjnych w Clyde, chciał niedawno nabyć za sumę 100.000 funtów szterlingów dok pływający, który należał do admirałcy angielskiej. Rząd angielski zażądał od niego wysokiej sumy 200.000 funtów szterlingów, którą zredukował następnie do 150.000.

Takiej sumy lord Pirrie nie mógł zapłacić i transakcja się rozbiła, również rząd nie przystał na ofiarowane 100.000. Otóż rzecz charakterystyczna, że ten sam dok został sprzedany obecnie Niemcom za sumę 40.000 funtów szterlingów. Tak więc z miłości dla Niemiec skarb angielski stracił 60.000 funtów szterlingów, a ponad to oddał dok w ręce niedawnego wroga.

Rozkosze „kasyna” w Sopocie.

(Wspomnienia z podróży).

Kraków, 14 września.

W Sopocie, gdzie coraz natrętniej panoszy się żywioł litwacki, gdzie umilają pobyt letnikom dwa czy trzy „kabarety” rosyjskie (!), gdzie berlińsko-bolszewicko-litwacki wiaterek zawiewa zewsząd, lubo (wszak Prusak i litwak-bolszewik to dziś naj-berdziejniejsi przyjaciele!) — w Sopocie nad brzegiem morskiej mykwy wznosi się wielki „kurhaus”, obecnie „kasyno”, w którym od blisko trzech lat

mieści się osławiona sopocka szulernia, przybytek rubli i bakareta.

SZULERNIA, Z KTORÉJ ŻYJE GDAŃSK.

Gmach ciężki, kieszarowy przy pretensjach do lekkości, prezentujący ku morzu fasadę niby w chijskim stylu, jest typowym przykładem pruskiego smaku. „Billig aber schlecht”, a z uroszczeniami do gustu i szyku, kasyno sopockie stanowi ęldorado rozkoszy gdańsko-pruskich i koronuje godnie cały system polityki sławetnego senatu. Ta sama bezcel-

CZARNE PERŁY ROMANOWOW

— Co to ma znaczyć? Dlaczego mieliby czyhać na moje życie?
 — Przypuszczam, że ludzie, którzy w podobny sposób postąpili z człowiekiem, zajmującym kajutę pod nazwiskiem Petersa, muszą szukać czegoś, co, według ich hipotez, znajduje się w jego posiadaniu.
 — Jak można wiedzieć o tem i znieść coś podobnego? Skąd pan wie o tem, o wszystkim? Istotnie, zdaje się, że szukają oni czegoś, gdyż mówiono mi, że wszystko w kajucie przewrócili do góry nogami, a w tych warunkach można przypuszczać, że coś znaleźli.
 — Tak pani sądzi?
 — Dreszcz przeszył mnie do kości. Z początku miałam ochotę zysnąć po pytaniom, czy zna Stewarta, Izaka Rothensteina, czy wie, co się wydarzyło Hugonowi w tamer niezym domu w Londynie, ale w końcu nie zapytałam go o nie. Z'awalam s'ie sprawę, że jeżeli zostawie pytanie, to będzie musiała dać mi cały szereg wyjaśnień, czego właśnie chciałam uniknąć.
 Gdy tak się wahałam, powiedział on kilka słów, z których mogłam wnosić, że odgadywał, co się we mnie dzieje.
 — Miss Torster, — powiedział — proszę nie mówić nic, co mogłoby panią kompromitować. Kobiety umiają czasem powiedzieć więcej niżby chciały.
 Cofnął s' nieco i stając na przeciw mnie znow zaczął:
 — Jest rzeczą możliwą, miss Torster, że jesteśmy zamieszani w tę samą sprawę. Nie twierdzę niczego, ale nie jest wykluczone, że nasze interesy mogą się krzyżować...
 — Powiedział mi pan jednak, że ran podróżeje w celach handlowych, a mogę pana zapewnić, że

nie mam z tem nic wspólnego.
 — Jest pani tego pewna? Pani jednak wiecie coś, nieprawdaz? Otóż kupiec podróżujący jedździ z próbkami towarów i pani właśnie może zdnajdować się w takiej sytuacji. Być może, że pani próbki należą do towarów tego rodzaju, iż ja nie zdecydowałbym się wystąpić z niemi na rynek handlowy. Być także może, że nie jestem pewien rodzaju pani próbek. Żywie wiele do pani sympatyi, miss Torster i byłoby mi przykro, gdybym „zadusił” panią na tle naszych krzyżujących się interesów.
 — Pan ma osobliwy sposób mówienia! Zadzusił mnie! Cóż panu takiego uczyniłam?
 — Człowiek, który podróżuje pod nazwiskiem Petersa, został uduszony nie dlatego, że zrobił coś kośmuś, ale dlatego, że przypuszczano, iż ma w swem posiadaniu próbki towarów, które pewni ludzie pragnę usunąć z handlu. Czy pani mnie rozumie?
 — Nie, panie Thomson, dochodzę tylko do wniosku, że się pomyliłam i że pan jest bardzo niebezpiecznym człowiekiem.
 Zrobiłam taki ruch, jakbym chciała odejść, ale on położył mi rękę na ramieniu i rzekł:
 — Ten człowiek niebezpieczny, miss Torster, może naprawdę w razie niebezpieczeństwa okazać się najlepszym przyjacięciem.
XIX. — NIESPODZIANKA.
 Miałam już wiele niespodzianek, od chwili, kiedy wyruszyłam w drogę, ale nigdy nie zaskoczyło mnie nic tak nadzwyczajnego, jak to, co oczekiwało mnie po powrocie do kajuty, po tak długiej rozmowie z Thomsonem.
 Zostałam doprowadzona do takiego stanu, że musiałam poważnie zająć się sobą, aby mózł pokazać się przy stole. Na zęczęście kajuta była wolna. Włrew swojemu zwycięzajowi robenia z dnia nocy, miss Lawrence tym razem dość weześnie zajęła się swą toalecą, tak iż mogłam się spodziewać, że nie zastanę tam nikogo. Otworzyłam więc drzwi bez wahania.
 A jednak zastałam tam kogęś i to kogęś takiego, że byłam tem wielce zdumiona. W kajucie mojej, —

za mianowicie ta osoba, którą zauważyłam na dworcu w Bedford, ta, która, według opowieści Thomsona, zapłaciwszy za miejsce w klasie pierwszej, poddziwiała jednak klasę drugą, pod nazwiskiem Klary Udinow.
 Narazie zdawało mi się, że weszłam przez pomyłkę nie do swojej kajuty. Rozejrzałam się dookoła, ażeby zdać sobie sprawę ze swojej pomyłki i już miałam za nią przeproszać, gdy pani ona zwróciła się do mnie w tonie poufałym, jak gdyby była moją dawną znajomą:
 — Dzień dobry, miss Torster, mamy dzisiaj piękny dzień, pani jednak wolalaby zapewne piękna burzę?
 — Pani musiała się pomylić — zwróciłam jej uwagę — gdyż jest to nie pani kajuta...
 — Istotnie nie moja — odrzekła — ale nasza... Czy miss Lawrence nie pani nie mówiła?
 — Zupelnie nie, a przynajmniej nie takiego, co mogłoby mi wytlumaczyć pani obecność tutaj. Wszak miss Lawrence zajmuje w tej kajucie drugie łóżko.
 — Miss Lawrence istotnie zawniła, że nie poinformowała pani o naszym układzie.
 — O jakim układzie?
 — Rzecz bardzo prosta, zamieniłyśmy ze sobą nasze łóżka i kajuty.
 Byłam zdumiona. Nie przypuszczałam, że podobne zamiany są możliwe na pokładzie parowca. Sądziłam, że porządek zachowany od początku podróży jest utrzymywany aż do końca.
 — Ta kajuta — powiedziałam — nalezy również do mnie, jak do miss Lawrence i nie ma ona prawa dysponować nią bez mojej wiedzy.
 Spojrzała na mnie tak, jakgdybym powiedziała jakie głupstwo.
 — Nie rozumiem pani — rzekła. — Miss Lawrence miała prawo zrobić to, co zrobiła i sądzę, że chyba nie moja osoba wywołuje protesty z pani strony.
 — Myli się pani! — odrzekłam.
 — A co pani może mieć przeciwko mnie, jeżeli wolno spytać?
 — Zarzuty moje mogą być różnego rodzaju!
 —0— (C. d. n.)

Slawny pies.

(1) Sympatyczna ta psina, zwana „Foxy”, to jeden z najbardziej zapoznanych bohaterów ubiegłej wojny. Dokazywał on cudów, przebiegając z linii do linii, wykonyując polecenia mu zadane. Blity w ucho i w łapę, nie przestawał pełnić służby. Pies jest własnością pułkownika Rowlinsona i na naszej rytmie wykonywa właśnie jeden z numerów ćwiczeń wojskowych.

W kasynie i tuż przeczno polakami markami. Kasyno w Sopocie przyjmuje tych polaków w otwartości rękami...

WSPOMNIENIA RULETY W MONTE CARLO.
Któż nie zna w Polsce zasad ruletki? W tylu przedwojennych powieściach opisywane Monte Carlo żyje w pamięci i tradycji polskiej. Polak niestety zawsze odznaczał się lekkomyślnością i niepochwinnym zamiłowaniem hazardu — i przed wojną, gdy frank równał się koronie karnawali setkami tysięcy Polaków na Riwierę, którzy nieraz tracili w sall gry swoje fortuny. Dziś mogą tracić grosza bliźniak, w Sopocie, na rzecz lubego przysiacia.

Ala w Monte Carlo doprawdy nie dal było stracić trochę grosza. Życie tam szumiło i przyskalo szampańska plansza — zbyłek, przepych i wykwint prawdziwymi wytworzyły karnawałowe oszalałością nastrosz. Piekne kobiety, smietanka paryskiego demimonde'u, sauty się po salach gry jak oswojone pantery. A gra sama była, puszczajac ce met, „uczciwa”. Bank w Monte Carlo miał przy ruletkowym stole jako ewoje stule: zero (na 36 liczb), ograniczone maksimum stawki (8000 franków) i, i oczywiście wielki kapital, który umozliwiał bankowi stała gra. Graż w Monte Carlo, który grzywał stale, z systemem czy bez systemu, musiał (w myśl prawa wielkich cyfr) z matematyczną pewnością przegrywać jedną trzydziestą część swego włożonego w grę kapitalu, czyli mógł i musiał po pewnym czasie stracić swój cały majątek, jeśli hazardował zbył wysokimi stawkami. Bank w Monte Carlo zdielzał skrótnie a grała, ale ostatecznie czynił to w sposób względnie uczciwy.

ROZBOJ HAZARDOWY W SOPOCIE.
Najmniejsz pruskie kasyno w Sopocie dobięra się do kieszki swoich koci metoda agnita sbojstwa. W Sopocie stoły z ruleta funkcjonują tylko do godziny 11 w nocy; w późniejszych godzinach, gdy namilność hazardowa zwykła się poterować, grać można tylko w „boute'e” i bakarata.

Boute'e — to gra tylko dla samobójców. Podobna do rulety, ale zupełnie niemadra, nieurozważalna i nie dająca możności kombinowanych stawek, zapewnia bankowi dwukrotnie a nawet czterokrotnie większe szanse wygranej niż ruleta. (Bank ma tu silę jedno, lecz dwa razy (piętki) i wypłaca znacznie mniejsze wygrane). Gra w „boute'e” bwinia się zatem rozłożowi na grakiej sopokiej drodze. A przy bakaracie kasyno ścięga aż dwadzieścia procent stawek!

Można sobie wyobrazić ile milionów kasyno w Sopotach zarabiał! A dochody jego rosą z roku na rok z zawrotną chętnością. Gdy w roku weszliśmy czysty wykazywany zysk wyniósł 60 milionów marek niemieckich, w bieżącym roku, jak slychać, wyniesie już kilkadziesiąt milionów.

PUBLICZNOŚĆ I KRUPIERZY.

Pieniądze te w przeważnej części wymagane są z kieszoń polskich. Sopot jest tak blisko — Warszawy, a amatorów hazardu nie brak przecie w Polsce! Co prawda, klientela kasyna jest polska o ile chodzi o przynależność państwową; polskości tej bywa zresztą wątpliwa. Bardzo często slychać przy stołach gry język rosyjski, a głośnia polszczyzna ma nieraz zabarwienie akcentowe mniejszości narodowej. O wytwornie nie można posądzać tej publiczności! Komwojazerzy, kupcy ze swymi małżonkami z Sosnowca, Będzina, Plocha i Mławy, iyerzka przemysłu oraz kandydat na defraudantów z Warszawy, próbujący szczęścia, paskarze, nurwicze, bulnie a głupkowato się rozglądający — oto gros publiczności kieszna w Sopocie, śnięjącej się w ciemnych salach do stołów rulety, buli i bakarata.

Kobiet ładnych nie zobaczysz. A jeżeli jaka się trafi, to jej szyk katolicki świadczy, że przybyła w towarzystwie walucharza ze Sosnowca. Towarzystwo zgola nieciekawo!

A jaka publiczność, taka też w tem kasynie służba i krupierzy. Służba przypomina „buzarów” Wolnego, krupierzy mają miny kelnerów z szynku lub desektelmów-włamywaczy. Często też przychodzi do karezemaych awantur przy stołach gry. Gż w tem dziwnego! Taka publiczność — i tacy krupierzy!

NIE TUCZY PRUSACTWA POLSKIM GROSZEMI

Polskie dzienniki w Gdańsku prowadzą ostrą kampanię przeciw temu gniazdu pruskiego robojstwa, jakim jest kasyno w Sopocie. „Gazeta Gdańska” opinuje nazwiska Polaków, którzy uczęszczają do kasyna, stawiając te osoby pod przegrzaniem opinii. Bardzo słusznie!

Tuczenie prusactwa błędami polskimi zasługuje na karę przegrza. Ale tylko drobny, bardzo drobny procent tych postaci kasytowych posiada nazwiska bardziej znane, które dosięgło się do wiadomości publicznej i dziennikarskiej, ogromna większość bledimihna nie jęka się przegrza. Co prawda wpływ opinii u nas jest tak słaby, że pętkowanie kasyńczy w gazetach mały skutek wywiera. Niechaj

dnak bywalcy sopoicy zrozumięją, że chodząc do kasyna tuczą tylko prusactwo i wstawiają sobie świadectwo wielkiej naiwności bo w pruskiej szuleri szanse wygranej są znacznie mniejsze, niż w Monte Carlo. Więc jeżeli już nie samą przewrotności polityczną, zabraniają Polaków popierać pruską spekulację, to może przecie wgląd na własną kieszeń do której prusak w Sopocie dobięra się z czynną bezczelnością, zdola powstrzymać naiwnych od uczęszczania do kasyna w Sopocie? Dniś głównie z kasyna żyje Sopot, żyje Gdańsk. Nie tuczmy prusactwa polskim groszem i nie radujmy się z widoków senatorów gdańskich widokiem polskiej lekkomyślności.

Trupy ludzkie, które przetrwały 18 wieków. Ciekawe odkrycie archeologiczne we Francji.

Paryż, 10 września.
We Francji dokonano ciekawego archeologicznego odkrycia. Po osmnastu wiekach s p o c e z y n k u odnalezione ciała ludzkie doskonale zakonserwowane w drewnianych trumnach, a stało się to w czasie dokonywania rozkopów archeologicznych na dawnym emencie rary Gallo-romanskim, w okolicy Clermont-Ferrand.

Po odkopaniu waz z wypalanej gliny i starzych monet, skrupulatnie zebranych, łopaty robotników wydobły na światło dzienne 12 trumien, zakopanych prawie przed 2000 lat.

Trumny te teraz dopiero bradzily swe tajemnice ukochym francuskim. Wydobyto z nich niekielek miano tyłu wieków ubrania, obuwię, pudełka drewniane z owocami i innymi srod-

kami żywności, a przede wszystkim wydobyto świetlane zakonserwowane ciała. Zdumienie ogarnęło uczonych, którzy mogli mieć wrażenie, że maja do czynienia z nieboszczykami świeżo zmarlymi.

Zainteresowanie było nadzwyczajne. Przypuszczenia mnożyły się bez liku, gdyż nie zauważono żadnych znamion, aby zwłoki te były kiedyś balsamowane. Dopiero po skrupulatnych badaniach stwierdzono w różnych miejscach obfita smażący gaz węglowy, której to emanacyi swardzięca należy konserwacyi tych zwłok.

Niestety jednak, z braku pieniędzy, badania nie mogły być posunięte dalej. Archeologowie francuscy z wielką troską zapytują, czy państwo pospieszy im w tym względzie z pomocą.

ZYGZAKI.

Kłopoty szkolne.

Klasy przedluhione. Niema zakładu szkół średnich i ludowych, gdzieby w jednym oddziale nie ducilo się 60, 70 i więcej uczniow. Rzeczy wprost nieprawdopodobne. Jak można sobie wyobrazić w takiej masie utrzymania karności? Jak gospodarz klasy może poznać wszystkich uczniow i utrzymywać z nimi kontakt. Parodyja jest w podobnych warunkach nauka języka, która już nie bardzo znosi komplety większe nad 10-17. Uczeń, który powinien codziennie choć parę zdań powtórzyć w obcym języku przed profesorem, znajduje tę sposobność może raz na miesiąc, w wyższych klasach chyba raz na półrocze! I na to niema rady. Przed wojną w wy padkach silnej frekwencyi wynajmowano się siednie budynki, tworzylo paralki, czy filie i konie. Niechaj który zakład spróbuje to dzisiaj!

W ewentualnem rozszerzeniu zakładu przeszkoda byłoby tej i brak nauczycieli. Wskutek wprowadzania nowych programow okazało się większe zapotrzebowanie pewnych grup. I tak brak polonistów, romanistów, chemików i przyrodników. Panuje natomiast nadmiar germanistów i filologow starożytnych. Germanistom nieluznie się dostalo. Powinno się było ich wszystkich zatrudnić, zamiast jak się stało — odebrać im częściowo pracę. Polowa nowej generacyi nie uczy się języka niemieckiego. Uczeń wstepujcy do szkoły średniej ma do wyboru: niemiecki, francuski. Żaden wykształcony człowiek nie zapoznaje ani cudownej piękności słodkiego języka francuskiego, ani jego polężnych kulturalnych walorow. Ale nawet, gdyby język niemiecki nie miał obryzmieji literatury dostęniejszej dla fachowcow niż francuski, to sam fakt, że jest to język naszego północnego sąsiada i strasznego wroga wystarczyłoby, aby wprowadzić język niemiecki jako obowiązkowy. Wielki to brak, który powinien być naprawiony.

Matry jesienne przyniosły niespodziewanie duzą ilość kandydatow, przeważnie eksternistów. Sa to naturalnie elwowie nader liczyhych w naszym niemieckim kursow matuycznych; wшы skie robia doskonale interesy, zwłaszcza te, które praktykują takie kursa jako zwykłe fabryki „aniołkow” matuycznych, którzy przy egzaminie przychodzą z wiadomościami drugiej klasy gimnazjalnej. Trzeba jednak z zadowoleniem podkreślić, że „osli most”, przez który dawniej słusunkowo tak łatwo przechodzono bardzo a bardzo się zwężył. Jeszcze tylko dawni nasi bohaterzy umundurowani cieszą się pewnemi względami. Bez wątpienia należą się im.

NADESLANÉ.

Dentysta HENRYK ALFUS
powrócił i przyjmuje od g. 9—11 i od 3—5
KRAKÓW, STAROWISLNA 23. 4523

Dr. Eug. Artwiński
prymarusz szpitala św. Łazarza
ordynuje w chor. nerwowych od 2—4 pop.
ul. Radziwiłłowska L. 10, I. p.
Telefon nr. 3573. 4479

Instytut języków Ansona
Kraków, ul. Szewska 17 4269
co tydzień rozpoczyna nowe kursa.

Ważne! Pierwszy najnowszy Ważne!
POLSKI ZURNAL MOD
JESIEN — ZIMA
bogaty wybór rytm, kostiumow, bluzek, plaserzy i sukien
i wszelkie kroje do tegoż stale na składzie
firmy **E. OSTASZEWSKI i E. MAYER**
W KRAKOWIE, RYNEK CIL. L. 5. 457
Wyłączne zaopiekstwo na zach. Małopolskę

Dr. L. KOTULSKI
pawrócił.
Kraków, ul. Tartłowska I. 5.
Telefon Nr. 3082. 4578

Rok założenia 1905.
Zakład Elektrotechniczny „Agrodyname”
Inż. T. Kiecowski
Kraków, ul. Jaglcińska 6
Telefon Nr. 3566. 4456

wprowadził na czas jesienny i zimowy stale
Pogotowie elektromonterskie
pracujące codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt
do godz. 9 wieczór.
Telefon Nr. 3565.

STATEK OSOBOWY
KRAKOW—NOWY KORCZYŃ
kursuje 4508

Odjazd z Krakowa codziennie o godzinie 9 rano.
z Nowego Korczyń codz. o godz. 6 rano.

WALSY na kursa handlowe
ST. BURNATOWICZA
odbywają się na ul. Florjańskiej 55.
Nau o 20 września, także drogą korespondencyi.
Uczy sam prof. Burnatowicz. 4567

Z DZIEDZINY WIEDZY, TECHNIKI I WYNALEZKÓW.

Rezerwy energii na świecie.

Kraków, 14 września.

(1) Szwedzki uczyony **S v a n t e A r h e n i u s** s próbował wylizyć ile na kuli ziemskiej znajduje się jeszcze zapasów energii, dostępciej człowiekowi. Bo już dzisiaj mamy rację spytać się, jak długo będziemy mogli czerpać siłę motoryczną i energię ciepłokowo świetlną, bez której nie pomyśleć ludzkiej egzystencji. Za dwadzieścia lat kopalnie angielskie wyczerpią się zupełnie, niemieckie za pięćset lat, amerykańskie za dwa tysiące. Pokłady olejów skalnych znikną w ciągu obecnej generacji.

Arrhenius podcza nas, że wyczerpanie się tych zapasów nie będzie nieszczęściem. Przedewszystkiem długo i bardzo długo pozostanie niezmienną energią słoneczną, od której zależy życie ziemskie. Albowiem według nowych teorii uczonych, słońce kurcząc się i oziębiając będzie wydawało ze siebie nowe ogromne zapasy energii, pochodzące z rozkładu atomów. Każdy atom jest jak wiadomo z nauki o radioaktywności rezerwuarem znacznej ilości energii.

W teorii niema więc obawy; o ile chodzi o słońce, to ono nie zawiedzie. Ale lepiej zwintryzować wszelkie stare zapasy energii, aby być przygotowanym na wszelki wypadek.

Potęga wód rozlanych na ziemi może wytworzyć 745 milionów koni; z tego 236 w Azji, 160 w Afryce, 160 w Ameryce północnej, 94 w Ameryce południowej, 65 w Europie, 30 w Australii.

W Europie Norwegia jest krajem najlepiej pod względem siły wodnej obdarzonym. Każdy mieszkaniec może tam rozporządzać siłą pięciu koni; we Francji tylko jedną szesnastą konia.

Zupełnie zużytkowanie tej energii wodnej mogłoby dać 56 bilionów kalorii. Na nieszczęście z tego tylko 4 bil. kalorii dadzą się wyzyskać, to jest czternasta część. Tymczasem energia wyzyskiwanego dziś węgla odpowiada 7 bilionom kalorii, to też daleko siłę wodnej do zastąpienia energii węglowej. Rezerwy naftowe nie wiele poprawią sytuacji, ponieważ wynoszą opekaledwo jeden bilion kalorii i ulotnią się z zawrotną szybkością.

Energię zawartą w prądach powietrza ocenia Arrhenius (niewiadomo zresztą jak) na ołbrzymią sumę: 33 x 10 zerami bilionów kalorii. Byłoby to więc znaczny zapas. Są tylko trudności ze schwyłaniem tej energii i z nagromadzeniem jej na okres bezwietrzny.

W ruchach fal morskich posiadamy potężne zasoby, choć nie łatwo dające się ocenić. We Francji starają się wyzyskać siłę przypływu i odpływu morza ze znacznym rzec można sukcesem. Próby te przeprowadza inżynier Le Trocquer na wybrzeżu bretońskim.

Słońce wydziela w ciągu roku 30.000.000.000.000.000 kalorii, (wartoby roz pisać konkurs na przeczytanie tej liczby). Z tego na powierzchnię ziemi dostaje się tylko 530.000.000 kalorii. Dotychczasowe próby schwyłania tej energii dały negatywne rezultaty. W Kairze napróżno skupiono duże zwierciadła wkleśle naokoło kotła z wodą i puszczano nań promienie słońca; woda nie zakwiała.

Jeszcze dużo czasu zostaje do wyczerpania kopalń węgla i nafty. W każdym razie nasze pokolenie poważnie się tym problemem nie potrzebuje martwić.

dan w Bretanii manewry wojskowe, w których uczestniczył także szef sztabu generalnego, gen. Sikorski, są pierwszym tego rodzaju przedsięwzięciem wojskowym po wojnie. Nie mają one wcale charakteru spektaklu, jakim bywały przedwojenne manewry i opierają się na różnym zupełnie od dotychczasowych planie, wypracowanym przez generała de Boisouddy, członka Najwyższej Rady Wojennej. Przewodną ideą ćwiczeń jest, że siła atakująca manewrowo zupełnie swobodnie, tylko w ściśle określonych terytorjalnie granicach. Natomiast armia obronna nie ma tej swobody, lecz musi się ściśle ograniczyć do odparcia ataków, przyczem da atakującym szereg specjalnych problemów do rozwiązania. Problematy te ustalane będą w miarę rozwijania się wypadków przez kierownika manewrow generała de Boisouddy.

Będzie to możliwie największe zbliżenie ćwiczeń wojskowych do rzeczywistości wojennej, a niezmierzenie powolne posuwanie się naprzód (o kilka kilometrów w kilku dniach) da sposobność wypróbowania w praktyce efektów ognia dział i karabinów maszynowych.

Spryt amerykańskiego dyplomaty

Karol Schurz został w roku 1861 zamianowany amerykańskim posłem w Madrycie. Kiedy się udawał do pałacu królewskiego, aby oddać królowej Izabeli papiery uwierzytelnające, stróż przy bramie pałacowej, że papierów tych zapomniał. Zostały one w kufrze w hotelu. Wrócić się po nie już nie mógł, bo audyencya była wyznaczona na minutę. Wstąpił więc do najbliższego sklepu, kupił arkusz białego papieru, zwinął go w trąbkę i wręczył z wielką powagą ten „dokument” królowej Izabeli.

Sprytny „literat” ukraiński.

Ze Lwowa telefonuje (A). Jedno z dzisiejszych pism lwowskich podaje ciekawe rewelacje o wydanej niedawno powieści ukraińskiego autora, p. t. „Ataman Żelenny”. Powieść ta była drukowana w „Ukraińskim Wistniku”, a następnie ukazała się w wydaniu książkowym. Krytycy ukraińscy, jak n. p. Dr. Hrycał i Dr. Turzański zachwycali się talentem młodego pisarza, stawiając jego dzieło wyżej utworów nawet Winniczki. Autor był dyakiem u jednego z biskupów prawosławnych w Rosji.

Jak się okazuje obecnie, autor wyprawał w pole szarżowe społeczeństwo, jak i krytyków ukraińskich, bo powieść jest jest tylko przepisanem skróceniem znakomitego dzieła pisarza rosyjskiego Leonida An drzejewa, p. t. „Saska Żogalov”. Powieść ta była napisana w roku 1912, a treść jej była działania bandy rozbójniczej Sawickiego, na Ukrainie lewo-brzożnej.

Luminarz i wschodząca gwiazda rutensko-galicyjskiej literatury pozmienił tytuł nazwiska i teren akcji i obdarzył swoje społeczeństwo „znakomitem” dziełem.

Aresztowanie niebezpiecznego szpiegokobiet w Zaleszczykach.

Nasz korespondent warszawski (Z) telefonuje: Pisma warszawskie donoszą: Władze bezpieczeństwa w Małopolsce aresztowały bardzo niebezpiecznego szpiegokobiet, nazwiskiem Wacława Marchwianow. Przybyła ona z Rosji do Polski, aby przewozić raporty szpiegów rosyjskich. Aresztowano ją na stacji kolejowej w Zaleszczykach i osadzono w więzieniu.

Zgon złodzieja, który był przyjacielem Lenina.

Korespondent „Daily Telegraphu” donosi o zgonie komunisty, Kamo, przyjaciela Lenina, który przed kilku dniami poniósł w Moskwie śmierć w skutek wypadku samochodowego.

Bolszewik ten, pochodzący z Kaukazu, był bardziej znany pod nazwiskiem Petrosianz (?). Zdołał on smutną sławę w roku 1907, wskutek kradzieży banknotów, której dopuścił się w Tyflisie.

Z powodu tej właśnie kradzieży przyjaciel Lenina, Kamo, tudzież drugi jego głosny współpracownik, Litwinow, zostali aresztowani w Paryżu, wkrótce potem, przy zmianie banknotów 500-rublowych, których numera były tam zanotowane.

Kamo, który z powodzeniem udawał waryanta, został deportowany do Rosji, podczas gdy Litwinow został skazany, jak donosi „Matin”, przez trybunał paryski, na kilka lat więzienia.

Czarne zęby sztuczne.

Na wystawie dentystycznej, otwartej w tych dniach w instytucie cesarskim w South Kensington, w Londynie, widnieją też — jak donosi „Times” — gród licznych okazów sztuki dentystycznej, także zęby sztuczne, czarne jak haban.

W większej części świata za piękne uchodzą zęby śnieżno-białe, ale w krajach, gdzie rozpowszechnione jest życie betel i u (mieszkanina liści pieprzu żuwnego, owoców areki i wapna), tj. w całej Azji południo-

NAJLEPSZE
NAJMODNIEJSZE
NAJTAŃSZE

OBUWIE
u firmy: 4553
„HUMANIC”
Kraków, ulica Szewska 17.

Nowy rozkład jazdy
Wyd. II. z Górn. Śląskiem
DO NABYCIA
W biurze „RUCH”, S. A. Kraków, Szczepańska 9.

RYŻ I MAKĘ amerykańską
we wszelkich jakościach, po cenach notowanych na rynkach światowych, oferuje z pierwszego źródła w Hamburgu,
„FINUS” Sp. z ogr. odpow.
Kraków, Zielona L. 5. 4565

Podziękowanie.
Chórowi amatorskiemu „Lutnia” w Podgórzu, za śpiew podczas ślubu mej córki Anny z p. Hredilem — składa staropolskie „Bóg zapłać”
4580 **Retkowska.**

Co dzień niesie!

Kraków, 14 września.

Naczelnik Państwa we Lwowie.

Nasz korespondent lwowski (A) telefonuje: Wczoraj o godz. 1 w południe przejechał przez Lwów specjalnym pociągiem Naczelnik Państwa w kierunku granicy rumuńskiej. We Lwowie zatrzymał się Naczelnik Państwa na dworcu tylko pół godziny, powitany przez przedstawicieli wojskowości, administracji oraz miasta. Naczelnik Państwa wysiadł z wagonu w towarzystwie min. spraw zagran. Narutowicza i gen. Szujskiego i rozmawiał z prezydentem Neumanem, generałycją i wojewodą Grabowskim. Dłuższą rozmowę prowadził z prezesem Targów Wschodnich, p. Turkim. P. Turki i posł Naczelnika Państwa, aby przybył na Targi Wschodnie, lecz Naczelnik Państwa odmówił z powodu braku czasu.

Zimna jesień i zielone Boże Narodzenie.

(m) Według przepowiedni meteorologów nie możemy już we wrześniu liczyć na piękną, ciepłą pogodę. Wrzesień prawie cały będzie chłodny i dżdżysty, nawet można spodziewać się nocnych przymrozków. Październik ukaże nam

już surowe, tełnące chłodem zimy oblicze, również pierwsza połowa listopada sypnie obficie śniegiem. Po tem mrozy żelazę. W czasie świąt Bożego Narodzenia oddychać będziemy ciepłym wiosennym powietrzem. Również styczeń będzie odznaczać się łagodną aurą, a w lutym zacznie się już na dobre wiosna.

Zegarem nie wolno fałszować godzin.

W Nr. 74 „Dziennika Ustaw” z dn. 7 września ogłoszono rozporządzenie, którego mocą uch. Lenina wskazań zegarków, znajdujących się w miejscach publicznych, nie powinny przekraczać: w Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Lwowie i Wilnie 3 minuty; w miastach, posiadających stacje kolejowe lub telefoniczne — 5 minut; w pozostałych zaś miejscowościach — 20 minut czasu średniego słonecznego.

Przekroczenia rozporządzenia karane będą na podstawie przepisów ogólnych ustaw karnych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Dochodzenia w sprawie zająć w Hajdukach.

Gen. Minkiewicz, dowódca okręgu korpusu krakowskiego, wyjechał w towarzystwie sędziego śledczego do Katowic, celem zbadania zająć w Hajdukach. Jak wiadomo, onegdaj w Hajdukach robotnicy podburzeni przez komunistów, pobili dyrektora huty Kalborna. Komuniści prowokowali zaburzenia do tego stopnia, że wojsko musiało zrobić użytek z broni, przyczem 15-letni chłopak został zabity.

Nowy sposób fabrykowania Czechów.

Praska „Nar. Politika” w osobnym artykule domaga się od władz czeskich, by wszystkich Niemców w Czechach o nazwiskach słowiańskich zapisać w statystyce narodowej jako Czechów. W ten sposób liczba Czechów powiększy się conajmniej o kilkadziesiąt tysięcy dusz.

Dobrze — ale w takim razie co zrobić z takimi Czechami jak np. Zeithammer, Engel, Keller, Herold, Fiedler, Körner, Hummelhaus, Holznocht, Langkramer itd itd.? Przecież nie są to rasowi Czechii!

Wielkie manewry francuskie.

Jak donoszą pisma francuskie, odbywające się w dniach od 6 do 18 br. w okolicy Gostul-

wej, zwyczaj ten odwieczny, wywołany podobno przez warunki klimatyczne, sprawia, że ludzie mają zęby hebanowo-czarne, tam więc zęby białe nie uchodzą bynajmniej za ozdobę pięknej dziewczyny, a gdy panienka taką straci ząbek i trzeba wprawić jej nowy, to nie może być mowy o wprawieniu jej białego lub żółtego. Musi być jaknajczarniejszy.

A że się oplaci fabrykom londyńskim wyrobienie takich zębów na wywóz do Azji, zrozumimy, jeżeli się zważy, że według obliczeń, żyje tam bieleć z górą 150 milionów ludzi.

Samoloty olbrzymy.

„Evening Standard” omawia sprawę olbrzymich samolotów, zamówionych przez rząd angielski, a istniejących zresztą dotychczas tylko na papierze. Dziennik ten podaje, że największy hydroplan na świecie skonstruowany przez fabrykę Faireya, został ukończony, i za kilka dni ma być poddany próbom. Aparat ten, biplan, którego istotne rozmiary i szczegóły zachowane są w tajemnicy, ważyć będzie 12 ton i posiadać będzie cztery motory o sile 1.700 koni każdy.

Z drugiej strony, fabryka Vickersa ukończyła w aedromie w Brooklandzie próby z samolotem, przeznaczonym dla oddziału okupacyjnego

w Mezopotamii. Aparat ten, posiadający dwa motory o sile 450 koni każdy, może pomieścić na swym pokładzie niezależnie od mechaników i pilotów 24-oh żołnierzy z kompletnym ekwipunkiem bojowym, mitraliezami i amunicją.

W poszukiwaniu nowego tańca.

(m) Wyobraźnia mistrzów kunsztu choreograficznego wyczerpała się pono, bo jak slychać, starają się oni wynaleźć — jakiś nowy taniec — bezskutecznie wszakże. W Deauville najelegantszemu zdrojowisku nadmorskiem Francji, nie produkowano się z niczem innym, tylko z transformacją tanga.

W Paryżu, w Londynie i na Riwierze panuje foxtrot rywalizujący z tango i valse-hesitation. W Nowym Jorku, oczywiście foxtrota widzi się jedynie różne wariacje tego tańca i kombinacje kroków foxtrota z valse hesitation.

Wysyłki akademii tanecznych w kierunku stworzenia nowego tańca — nie dają żadnych wyników. Nie tak to bowiem łatwo stworzyć kreative choreograficzną, któraby mogła liczyć na popularność wśród szerokich kół danserów. Prawdopodobnie więc karnawał nie przyniesie nam żadnych nowości tanecznych.

Dziś należy numer „Ilustr. Kurjera Co dziennego” zawiera 14 stronik druku.

JESIENNE KŁOPOTY.

Dziedzisty, zimny wrzesień odziera nas bezlitośnie z wszelkich iluzji. Trudno się ludzi, że to jeszcze lato, kiedy woda przecieka do żurawnych butów, wiatr szarpie cienką letnią żurawkę — a w domu żona lamentuje:

— Zmiliu się — jak długo będę paradowała jeszcze w gazowym kapeluszu na deszczu?... Kicia potrzebuje ciepłego płaszczka... Dzidzio butów... A wgiel — a ziemniaki?... —

— Może poczekamy trochę, aż potanieje. — Daj mi spokój, z potaniemiem — jak potanieje, to dopiero będzie wszystko drogie!..

— Marka idzie w górę... — I ceny także... —

Wgiel... buty... ziemniaki... kapusta kiszona i... brzydka w kieszeni... —

Brr!.. co za proza... i gdzież tu znaleźć czas na trochę poezji jesiennej, na marzenia o szarych mgłach, włóczących się smętnie po polach, przedziwnych melancholii chmurnych płuszczykach drobnym deszczem dni, o króci bezwonnym kwiatów jesienią... Coś się ani, coś re! o tej jesieni, co „Jzawe ma oczy i bladą skórę!”... —

— Proszę pana, przywiłiali „wgiel”?

— Trzeba zapłacić... —

A bodajże to!.. —

„LADNA” JESIEŃ.

Wiatr za szymbali śmieje się, będzie pogoda? chyba nie, bo taką jesień Bóg nam dał że nawet koń by się z niej śmieiał. Przeło, chwając w futrze nos, trzeba kład jesień deszczu i los.

Mig.

Faš.

DALSZE CEGIELKI WAWELSKIE sfundowały: 3716-a Ognisko Nauczycieli w Krośnie, 3717-a Grono Nauczycieli i Młodzież gimnaz. realn. w Leszajsku, 3718-a Grono Nauczycieli VII. kl. Szkoły męskiej w Mielsku, 3719-a Pracownicy Pocztowi i Telegraf. w Stanisławowie, 3720-a Kazimierz i Mieczysław Dobliwscy — Kraków, 3721-a Z Hr. Schenbeków Lucyna Poleska, Rokitna, 3722-a Pamięci Wiktora Czarberskiego, 3723-a Tow. budowlane „Zrab” — Grybów, wpłacając po 30.000 mkp. na cegielkę.

Prognoza na dzień: Pogoda zmienna, chłodnie, miejscami opady, silniejsze wiatry z kierunków południowo-zachodnich i zachodnich. Warszawa max. 16,5, min. 10,5. Kraków max. 15,0 min. 10,6. Zakopane max. 14,6, min. 6,3.

W górach spadł śnieg na wysokość 1400 m. nad p. m. Potoki wezbrały niemal dwukrotnie.

(a) **PRZYJAZD MŁODZIEŻY FRANCUSKIEJ** nastąpi w sobotę o godz. 2.40 popołudniu od stroy Lwowa. Posiedzenie komitetu przyjęcia odbędzie się dziś w sali konferencyjnej magistratu o godz. 6 wieczorem.

(b) **SERBOWIE, GEORWACI I SŁOWENY W WYŚZYCH UCZELNIACH W KRAKOWIE.** Obecnie zjeżdża do Krakowa w znacznym liczebnie młodzież z Królestwa S. H. S. na studia w wyższych uczelniach. Spodziewany jest przyjazd około 80 studentów. Uniwersytet Jag. przydzielił studentom jugosłowiańskim stałe kwatery w szkole korpusu kadetów na Łobzowie, tak, że kwestya mieszkaniowa została szczęśliwie rozwiązana.

(c) **KOBIECY PRZECIW DROŻYŹNIOM.** Wczoraj wpol. przybyła do Woj. Dr. Galeckiego liczna deputacja kobiet zrzeszonych w celu obrony przeciw drożyznie. P. Wojewoda zapewnił deputację, że sprawa drożyzny spowodowanej wywozom łosy ma na sensu, zajmował się nią żywo w zakresie swego urzędowania i poświęca jej baczna uwagę i będąc w Warszawie konferował w tej kwestyi z min. skarbu Jaszczyńskim, jako Nacz. Komisarzem do walki z drożyzną, i p. min. spraw wewn. Kamieniekim i może stwierdzić, że obaj pp. ministrowie chętni pełne zrozumienie obecnej sytuacji. W sprawie apropracji Górnego Śląska został zaproszony na dzień 18 bm. do Warszawy Wojewoda Śląski Rymer. Zapewniwszy w końcu deputację, że będzie z całą energią zapobiegał nielegalnemu wywozowi — P. Wojewoda przed zbieraną panie, aby dopomagały mu w pracy.

(d) **30 MILIONÓW NA ROBOTY W MIEŚCIE.** Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji prawnej, ekonomicznej i skarbowej pod przewodnictwem wicpr. m. Saręgo — na którym obradowano nad sprawą zaciągnięcia pożyczki na roboty użyteczności publicznej w wysokości 30.000.000 mkp. przyznano subwencję w kwocie 250.000 mkp. na gimnazjum polskie w Gdańsku. Obradowano również nad wprowadzeniem podatku od nieruchomości i podatku od lokali w Krakowie; wreszcie zastanowiono się nad podwyższeniem tryfy dorożkarskiej.

(e) **400 MILIONÓW NA BUDOWE GMACHÓW RZĄDOWYCH W KRAKOWIE.** Jak się dowiadujemy, w tych dniach senat akademicki Uniw. Jag. otrzymał kwotę około 400 milionów kredytu od rządu na budowę gmachów rządowych i tak między innymi udzielono 211 milionów kredytu na budowę kliniki ginekologicznej prof. Rosnera, 40 milionów na budowę zakładu weterynaryjnego, 20 milionów na klinikę chorób nerwowych prof. Pilzta, 60 milionów na budowę Izby skarbowej i t. d. Transakcje kupna wszelkich materiałów budowlanych zostały już przeprowadzone, reszta pieniędzy obrócona będzie na wypłaty robotników.

WŁOSKI ZARZĄD POCZTOWY OGŁOSIŁ, że nie bierze odpowiedzialności za zaginienie na jego terytorium listowe przesyłki poleconej, nadane we Włoszech i nadane dla Włoch, które zawierają pieniądze, biżuterię i papiery wartościowe.

(f) **LOTERIA PAŃSTWOWA.** Przy dzisiejszym ciągnięciu loteryi państwowej 500.000 marek wygrał numer 32.400, 200.000 marek numer 20.024, 50.000 marek numer 18.938 i numer 33.282

Akademii górń. grozi zamknięcie i-szego roku studyów.

Władze wojskowe wzbraniają się opróżnić gmachy, przeznaczone dla Akademii. — Apel

(cz) Przed kilku tygodniami donieśliśmy, że krakowskiej Akademii górniczej grozi zamknięcie pierwszego roku studyów wydziału górniczego, oraz hutniczego z powodu braku odpowiedniego pomieszczenia.

Obecnie na skutek licznych zapytań z różnych stron zwróciliśmy się do Rektoratu, który udzielił nam następujących informacji: Gmina miasta, mając na względzie świetny rozwój Akademii górń. w Krakowie i jej przyszłość, uznała przyjęcie jej z pomocą za konieczne i aby wielkiej pracy tej nowej a tak dobrze się zapowiadającej instytucji nie hamować — oddało na pomieszczenie Akademii dwie szkoły miejskie przy ulicy Wańskiej (tuż koło elektrowni miejskiej) z tem, że Akademia górnicza zająmie te gmachy po usunięciu się z nich wojska. Mimo to sytuacja dla Akademii w niczem się nie zmieniła, albowiem władze wojskowe z niewiadomych powodów wzbraniają się opróżnić przeznaczony dla Akademii gmach.

Stanowisko władz wojskowych musi się co najmniej dziwnym wydać każdemu tembar-

dzie, że za trzy dni mają się rozpocząć wpisy na rok 1-szy, a tymczasem dotąd nie ma ten rok pomieszczenia, niewiadomo więc, czy należy rok rozpocząć, czy zapisy wstrzymać; nie można bowiem kilkudziesięciu zapisanym słuchaczom skazać, w razie nieuzyskania pomieszczenia, na stratę roku.

W sprawie tej, jak się informujemy, zwracał się już Rektorat Akademii górniczej do prez. ministrów Nowaka, który przyrzekł, że budynki zostaną opróżnione — jednakowoż termin ostateczny upływa, a Akademię grozi w dalszym ciągu zamknięcie jednego roku studyów, co byłoby fatalnym i nie do daowania błędem społeczeństwa, które widocznie nie zdaje sobie sprawy z obecnego stanu rzeczy.

Apelujemy do władz wojskowych w Warszawie i Krakowie, aby uznały konieczność oddania gmachu Akademii górniczej i by niezwłocznie wydały nakaz opróżnienia gmachów tembardziej, że wymagają one odpowiednich adaptacji, na przeprowadzenie których nie wiele pozostaje już czasu, jeżeli nauka ma się rozpocząć we właściwym czasie.

Nowy napad bandycki w Kobierzynie.

Aresztowanie sprawców napadu.

(cz) Wczoraj donieśliśmy o napadzie rabunkowym, którego dokonano w Kobierzynie na osobie Piotra Górniewicza.

Zajście przedstawiła się następująco:

Krytycznego wieczoru wracał do swego domu Piotr Górniewicz. Kiedy się znalazł w pobliżu domu W. Kowala z zarosli wyskoczyło kilku opryszków, z których jeden **zadał mu silny cios tępem narzędziem w głowę**, drugi zaś doskoczywszy do Górniewicza, **wetknął mu rękę w kieszeń marynarki, gdzie miał schowane 500.000 marek.**

Opryszek, wydobywszy z kieszeni pieniądze, począł uciekać w stronę zarosli.

Inny z napastników **zadał mu jeszcze**

jeden cios w głowę, raniąc ofiarę w okolicy oka.

Kiedy napadnięty począł wzywać pomocy, bandyci szybko ukryli się w pobliskich zarosłach. Po pewnym czasie, kiedy Górniewicz, dojrzawszy opryszków, począł wołać, by mu oddali zrabowany łup, bandyci począli się odgrażać.

Tego samego wieczoru policji udało się przyłapać sprawców napadu w osobach: 22-letniego Franciszka Szczypczyka, 19-letn. Andrzeja Maślanki i 19-letn. Stanisława Mazura. Przy aresztowanych nie znaleziono pieniędzy.

Górniewicz rozpoczyna w Szczypczyku tego, który mu wyciągnął pieniądze.

Zagadkowe uprowadzenie córki przemysłowca.

Z Warszawy telefonuje (Z). Przed kilku dniami 10 letnia córeczka bogatego warszawskiego przemysłowca, pana M. udała się z domu na pensję i nie wróciła. W jakiś czas zaczęto alarmować pana M. telefonem, że **córeczka się znalazła, o ile złoży większą sumę.** Policja zawiadomiona o tem tajemniczym zajściu rozpoczęła dochodzenia, że dziewczynkę wracającą do domu spotkała jakaś kobieta i zabrała ją ze sobą. Kobieta ta wyjechała z małą Lil na Kresy do Równego. Wyślany detektyw **odnalazł wkrótce dom w Równem, gdzie się zaginiona Lil znaj-**

dowała.

Miejsceowa policja w Równem oczyszcza dom i rzeczywiście dziecko odnalazła. — Było ono ukryte u niejakiego Romana Filipkowskiego, oraz jego przyjaciółki Aurelii Bankerow. Filipkowski oświadczył, że o niczem nie wie. Istotnie **dziewczynkę zabrała w Warszawie jego przyjaciółka** w towarzystwie Irény Korczyńskiej. Obie te damy wyjechały z małą Lil do Równego, gdzie ją ukryły. Obie damy aresztowano. Miały one w Warszawie wspólnika, który ustawicznie bombardował pana M. telefonem o złożeniu wykupu.

oraz dzięki skutecznemu usiłowaniu całego zespołu, osiągnięto i tym razem nieprzeciętny sukces. Z danej obsady pozostali: aktorsko bardzo dobra p. Jaworska, której niełatwo przychodziło zmagać się z niską tessiturą, Cześnikowej i p. Stepińskiej, zbyt oszczędnie szafującej wysokimi tonami, ale też pozatem słiznie śpiewającej partje Stefana i prezentującej się jako sceniczna postać bardzo pięknie. Dorodny tryp dziańskiego Zbigniewa dał p. Mazanek wybornie frazując słynne melodie Moniuszkowskiego dzieła. P. Romanowski nie odpowiedział aktorskiemu ideałowi postaci Miecznika, jednak głosowo sprostał w zupełności partji. Pozornie epizodyczna, w rzeczywistości niełatwa rola Macieja znalazła w p. Mazurku pojętomego wykonawcę; oby tylko pozbył się pewnych organicznych wad wokalnej emisji i wymowy. Pelen metalu głos p. Wolskiej-Sobaniekiej zaznaczył dobitnie swą wartość nawet w tak nieznacznej partji, jak nią jest partja Jadwigi. W roli Haniny przypomniała swój debiut w tej partji p. Dziewińska. P. Issakowicz był przysym w geście Skoluba, a p. Mazurkiewicz zabawnym Damazym. Chóry poza mało znacznymi wykojeńkami miały korzystny popis, dejąc dużo ładnego i pełnego brzmienia. Mazur z pp. Paliszewską i Koszutskim na czele był dziareskim w rytmie, a piękny w obrazie. Reżyserstwo utrzymane dawną tradycję.

A. J. Jen.

Spaźnianie się do teatru.

Prasa czeška w Pradze zajmowała się ostatnio sprawą spaźniania się publiczności do tanczej teatrów. Niekłóre pisma domagały się karnego opodatkowania tyłu gości, co po rozpoczęciu przedstawienia wchodzi na salę, szukają miejsca i przeszkadzają innym w rozkoszowaniu się graną sztuką. Pojawili się nawet głosy, by przed wchodzeniem do teatrów ustawić oprócz służby rodzaj straży obywatelskiej, któraby miała na celu wstrzymywanie gości od polowania się na salę w czasie przedstawienia. Większość głosów oświadczyła się za tem, aby ci goście, co się spaźniają do teatru, czekali na korytarzu na wypuszczenie ich do sali, do następnego aktu. Nie wolno nikogo wpuścić na salę w czasie przedstawienia. Wymaga tego przyzwyczajenie wobec tych gości, co przyszli na czas do teatru, a którzy mają prawo przysychiwania się sztuce bez żadnych przeszkód.

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACZNEGO.

Czwartek: „Jutro pogodą”.
Piątek: „Mąż i żona”. „Odludki i poeta”.

TEATR „BAGATELA”.

Czwartek: „Świt, dzień i noc”.
Piątek: „Świt, dzień i noc”.
Sobota popoł.: „Kobieta, która zabiła” (50 proc. zmniejszone).

Sobota wiecz.: „Świt, dzień i noc”.
Niedziela popoł.: „Szczęście Frania” (40 proc. zmniejszone).

Niedziela wiecz.: „Świt, dzień i noc”.

MIEJSKI TEATR OPERA I OPERETKA.

Czwartek: „Szczęśny Dwór”.
Piątek: „Róża Stambułu”.

KRAKOWSKA OPERETKA „NOWOŚCI” NA PROWINCYI.

„Cudowna Zuzanna” i „Manewry jesiennie”.

13, 14 Jasio.
15, 16, Gorlice.
17, 18, Tarnów.
19, 20, Rzeszów.
21, 22, Jarosław.
23, Przemysł („Gwiazda Filmu”).

4371

Ś. p. Jan Zawiejski.

Wśród grona wybitnych architektów polskich ostatniej doby, stanowił ś. p. Jan Zawiejski silną indywidualność, dzięki swemu talentowi i nabytej wiedzy architektonicznej.

Zmarły urodził się dn. 20 czerwca 1854 r. w Krakowie, gdzie ukończył szk. śr. w gimn. św. Anny, poczem rozpoczął studia na wydziale inżynieryjnym w Monachium. Stąd przenosi się wkrótce do Wiednia, gdzie odbył studia budownictwa na politechnice. Po półrocznych studiach nad zabytkową architekturą — północnych Włoch i Toskanii wraca do Wiednia i współpracuje z prof. Ferstem przy budowie nowego Uniwersytetu, następnie, po podróży po Niemczech i Włoszech osiada chwilowo we Lwowie i Krynicy, gdzie kieruje budową „Domu Zdrojowego”, zdobywszy I. nagrodę w międzynarodowym konkursie. Później tego stawia tam i w oblicy kościoła i szereg domów według własnych projektów. Projektuje następnie fasadę pałacu sprawiedliwości we Lwowie oraz budowę szkolniska ks. Lubomirskiego w Krakowie, zdobywa nagrodę konkursową na gmach Kasy Oszczędności we Lwowie, oraz III. nagrodę na międzynarodowym konkursie na budowę teatru w Krakowie, który stawia wreszcie po uzyskaniu nagrody na ponownym konkursie, osiadłszy dla budowy teatru w Krakowie, pełni Zawiejski obowiązki prof. budownictwa w wyż. Szk. przemysłowej od r. 1890—94, poczem wyjeżdża do Rzymu, Genui i do Niemiec, wreszcie osiada na czas jakiś w Wiedniu. Tam projektuje gmach teatru we Lwowie i zdobywa na konkursie II. nagrodę. Projekt ten monumentalnego wodotrysku „Chateau d'eau” dla wystawy paryskiej zdobywa Zawiejski rozpisz za granicą. W r. 1900 powołany na architekta miejskiego w Krakowie, osiada w swym rodzinnym mieście na stałe, gdzie rozpoczyna żywą działalność architektoniczną, kierując do końca życia miejskim biurem budowlanym. Wśród szeregu budowli miejskich projektował Zawiejski w Krakowie liczne, a wzorowe budynki szkolne, gmach Akademii handlowej, zdobywa dalej szereg nagród na konkursach architektonicznych, jak n. p. projekt gmachu Akademii górniczej i Poczty Kasy Oszczędności w Krakowie. Wiele też domów przy-

watnych w Krakowie zbudowano według jego projektów.

Dla swej pracy i zasług około rozwoju budownictwa uzyskuje Zawiejski liczne uznania, odznaczenia i tytuły, zostaje członkiem wielu towarzystw i związków architektonicznych, oraz artystycznych w kraju i za granicą.

(e) **POGRZEB Ś. P. JANA ZAWIEJSKIEGO** odbędzie się dziś we czwartek o godz. 3 popoł., a nie, jak wczoraj podano o 4.

Z sali sądowej.

Bunt przeciw eksmisyi.

(s) Wolf Goldklang zajmował jako sublokator jeden pokój w p. Reinholdowej w Krakowie przy ul. Brzozowej 11. Gdy Reinholdowej sublokator się sprzykrzył — zaczęły się wzajemne dokużczenia — kłótnie i bitki — w następstwie których R. wniosła wypowiedzenie i uzyskała wyrok nakazujący Goldklangowi opróżnienie mieszkania z powodu „bezwzględnie nieprzyzwolonego i nienależytego zachowania się” sublokatora. Goldklang próbował się ratować — ale nie nic pomogło.

W sierpniu 1921 r. zjawił się egzekutor i przy pomocy dwóch chłopów „opromnił i oddał w posiadanie” pokój Reinholdowej, która chcąc zabezpieczyć się przed ewentualnym wstąpieniem się Goldklanga drzwi zatrasowała i zabarykadowała, i swoje meble do pokoju wprowadziła. Mimo to w niespełna godzinę po tem 8—10 robotników wywalilo drzwi siłkami i bijanymi, wyrzucili meble Reinholdowej i wprowadzili rzeczy Goldklanga. Dopiero dzięki interwencji policji wyrzeczono ponownie Goldklanga i Reinholdowa utrzymała się w posiadaniu pokoju.

Sprawa dostała się jednak przed kratki sądowe — gdyż Goldklanga oskarżono o zbrodnię gwałtu publicznego. W pierwszej instancji Goldklang zasądzony został za to na karę ciężkiego obstrzonego więzienia przez sześć miesięcy. Goldklang wniosł odwołanie powołując się na to, że sam nie brał udziału w owem zajęciu, że ani go nie spowodował, bo robotnicy ci samorzutnie, nie mogąc się pogodzić z myślą, czy można było dziś kogoś wyrzucić, gwałtu się dopuścili i rzeczy jego napowróć do mieszkania wniosli. Po przeprowadzeniu kilku rozpraw try-

bunał pod przewodnictwem s. s. o. Jendla wydał wczoraj wyrok uwalniający oskarżonego od winy i kary, przyjmując tłumaczenie się Goldklanga za prawdziwe. Oskarżał prok. Wołoszczuk, bronił adw. dr. Feldblum.

„Czuly” małżonek.

(s) Wczoraj przed Trybunałem przysięgłych (tuł. sądu okr. karnego stanął 38 lat liczący Jakób Marchlewski, rolnik, oskarżony o to, że w Mogilkach ad Bolechowice w zamiarze wzniecenia pożaru — pod dom swej żony Maryi Marchlewskiej ogień podłożył.

Czyn ten stanowił zbrodnię podpalenia z par. 166, 167 e. nk. i podpada karze z par. 167.

Wedle oskarżenia 28 marca br. około godz. 8 wieczór wybuchł pożar w domu Maryi Marchlewskiej, żony obwinionego, który zniszczył cały budynek gospodarski, narzędzia rolnicze i t. d.

Sledztwo wykazało, że obw. z żoną i jej synami z poprzedniego małżeństwa — żył stale w mieszkaniach i że ostatnimi czasami wybierał się na roboty do Francji.

W dniu pożaru Marchlewscy byli w Krakowie, skąd powrócili po południu. Przy wieczorze Marchlewski wszczął awanturę ze swym pasierbem Piotrem Szweczykiem, który następnie wyszedł z chaty.

Marchlewski pozostał w izbie i wobec dziewczki służebnej Katarzyny Strychalskiej odezwał się: „Chcę mieć w kryminalne siedzieć, to i tak swoje zrobię mądrą i ja was tu wszystkich wyrzucę” — poczem ubrał się i wyszedł z izby, udając się w drogę do Bolechowic.

Wieczorem, gdy się już ściemniało Strychalska wyszła po wodę do rzeki, a wracając zobaczyła, jak obwiniony przez gnojówkę wpadł do izby i w tej chwili zauważyła, że zaczyna się palić dach domu — od tej właśnie strony od której obw. wpadł do domu.

Na wczorajszej rozprawie, jak również i w sledztwie policyjnym osk. wypierał się winy — świadkowie jednak wezwani do rozprawy wydali niepoehlebne dla oskarżonego świadectwo.

Po przeprowadzonej rozprawie Trybunał na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych (7 głosów tak — 5 nie) uwolnił Marchlewskiego od winy i kary.

CO MOWIĄ O WYBORACH?

Dotychczasowa jedyna lista państwowa.

Warszawa, 13 września. (Z) Dotychczas na ręce generalnego komisarza wyborczego wpłynęła tylko jedna lista państwowa, mianowicie PSL. Obejmuje ona 50 nazwisk, z tego połowa składa się z członków zarządu głównego stronnictwa z pp. Witosem i Ratajem na czele. Lista nie jest zupełną i będzie zwróconą klubowi dla formalnego uzupełnienia. Faktycznie więc dotąd jeszcze żadna lista państwowa urzędowo nie została zatwierdzoną. Dzisiaj miała wpłynąć na ręce generalnego komisarza lista państwowa P. P. S.

Pisma warszawskie donoszą, że na liście PSL kandydować będzie ppłk. Miedziński Bronisław

jeden z adiutantów Naczelnika Państwa. Poglaski o kandydaturach ppłk. Długoszewskiego i majora Świtalskiego są nieprawdziwe. Na liście państwowej Wyzwolenia oprócz Hipolita Słowińskiego będzie się znajdowało także nazwisko b. ministra kolei, dra Bartla.

Nauczyciele szkół średnich w sprawie wyborów.

Nasz korespondent warszawski (Z) telefonuje: Zarząd główny towarzyski nauczycieli szkół wyższych wydał odezwę w sprawie wyborów sejmowych i do senatu. Zarząd żądał członków, by głosowali na tych kandydatów, którzy korzystnie będą bronić interesów nauczycielskich.

DIJAŁ GOSPODARCZY.

Ostre przesilenie gospodarcze w Czechach. Zastój gospodarczy przybrał rozmiary katastrofy.

Kraków, 15 września.

W ostatnich czasach przesilenie gospodarcze i bezrobocie w państwie czeskim przybrało rozmiary niepokojące. Z jednej strony bank czeskiego ministerstwa skarbu ustawicznie zabiega o coraz większą zwwyżkę korony, czeskiej i wydaje na to krocie milionów, z drugiej strony wewnątrz kraju rząd celem załagodzenia katastrofy zwołuje ustawicznie ankiety z przedstawicielami wszystkich ministerstw, aby przy pomocy zarządzeń i przepisów obniżyć ceny, zmniejszyć bezrobocie, złagodzić rozmiary katastrofy. Jak jedynomyślnie stwierdza prasa czeška, wszystkie dotychczasowe narady, ankiety, i t. d. zawiodły na całej linii. Każde ministerstwo broni się przed zarzutem poruczenia polityki czeskiego ministra skarbu, ale żadne z nich nie ma odwagi bez Sejmu zwoływać się na radykalne środki, aby ceny obniżyć. Rząd czeski ofiotalnie popiera zwwyżkę czeskiej korony, co w skutkach prowadzi do katastrofy i z drugiej zaś strony wywołuje odezwę do narodu, aby to przesilenie gospodarcze przetrzymał, ponieważ nie ma innego sposobu wyjścia.

To wszystko składa się na ogromne niezadowolnienie wśród mas ludowych. Masę te twierdzą, że czeska polityka finansowa kierująca czeskie banki. Meżem zaufania tych banków jest czeski minister skarbu. Banki czeskie mają własny interes w tem, aby czeska korna szła w górę, co jak wiadomo, w skutkach, zabija czeski przemysł, zabija czeski eksport, cze-

ška produkcję i wywołuje bezrobocie. Środki żywności w Czechach poszły o 100 proc. w górę, a warówki nie tylko, że się nie podnoszą, ale ustają zupełnie, ponieważ fabryki są zamknięte. Jest publiczną tajemnicą, że czeszy agraryusze tylko dlatego trzymają przy życiu gabinet Deuseza, ponieważ ten gabinet popiera politykę cel ochronnych na zboże z korzyścią dla agraryuszy, ze szkoda dla konsumentów miejskich.

W Czechach oficjalna statystyka wykazuje dotąd 700.000 zorganizowanych robotników, bez-zeszcia. Wysoki kurs kor. czeskiej wyrzucił ich na ulicę. Masę te co chwile wydają charakterystyczne odezwy do rządu, do Sejmu, do opinii publicznej, w których wskazują na coraz większe rozortzerzenie wśród robotników wywołane lichwą, drożyzną, brakiem zarobku i zastojem gospodarczym i żądają bezwzględnej zmniejszenia cen, dowozu zboża i żywności z zagranicy, ułatwień eksportowych, rozpoczęcia robót publicznych, zmniejszenia taryf i t. d.

Oczywiście ostre przesilenie w Czechach jest wadą na młyn konsumentów. Tworzą oni w Czechach bardzo silną partję i prowadzą zaciekłą wojnę z tymi socyalistami, którzy należą do koalicyi rządowej. Jeżeli przesilenie gospodarcze jeszcze bardziej toczył będzie organizację republiki czeskiej, to katastrofa przybierze rozmiary jeszcze groźniejsze i nie jest wykluczoną, — co przypowiadają komuniści, że państwo czeskie stanie w obliczu straszliwego przewrotu społecznego.

Świat jest wojną tak misternie zniszczoną, że rządzi nim paradoksy społeczne. Złe jest w kraju, gdzie jest dobra waluta, złe jest w kraju, gdzie jest zła waluta. Co do republiki czeskiej, to stanowczo sztuczne wystrubowanie czeskiej korony zabiło przemysł czeski, ponieważ siła kupna czeskiej korony we wnętrzu kraju jest znacznie mniejsza, aniżeli jej wystrubowany kurs zagranicą. **Spekulacja bankowa wydała w Czechach rezultaty potworne.** Czekajmy, jaki obrót weźmie chorobliwe przesilenie gospodarstwa w Czechach.

Z IZBY HANDLOWEJ I PRZEMYSŁOWEJ.

Onegdaj odbyło się w Krak. Izbie handlowej i przemysłowej posiedzenie Komisji budżetowej i Komisja połączonych sekcji pod przew. prez. Tad. Epsteina. Komisja uchwała udzielić Pol. Bielanu Krzyżowi w Krakowie subwencji na kursa dla zolmerzy-analabefów; Związkiowców przemysłowców w Krakowie na kurs nauki języka francuskiego, buchalterii i towaroznawstwa oraz Bursie rękodzielniczej w Nowym Sączu na częściowe pokrycie kosztów utrzymania wychowanków Bursy.

Uchwalono kredyt w wysokości 500.000 mkp. na koszt organizacji kursów gospodarczych dla kupców i przemysłowców, oraz kredyt w wysokości 250 tysięcy mkp. na koszt utworzenia przy Państwowej Szkole przemysłowej w Krakowie kursu modelarstwa. Odnośnie do sprawy położenia gospodarczego Górnego Śląska wyrażono życzenie, aby przewodniczący jako członek Rady, zwrócił uwagę na konieczność zaopatrzenia Górnego Śląska w żywność, albowiem niedostateczne zaopatrzenie w środki żywnościowe Górnego Śląska, powoduje ich odpływ z Małopolski zachodniej, a w szczególności z Krakowa, któremu wskutek tego zagraża wygłodzenie.

Ze spraw ważniejszych, omawianych na posiedzeniu w Izbie wymienić należy sprawę budowy gmachu pocztowego w Krakowie. Przewodniczący wyjaśnia, że kryzys na budowę gmachu został już rozwiązany, że jednak sprawa przekwała się z powodu pewnych kwestii, dotyczących sposobu spłaty kredytu, ofiarowanego przez P. K. O. Przez budowę nowego gmachu poczty, będzie można przystąpić do rozszerzenia Centrali telefonicznej, oraz umożliwi się utrzymanie urzędów filialnych w Krakowie, których częściowo zwinięcie już zostało postanowione, ze względu na zamierzono pomieszczenie w filiach na Kleparzu i Podwahu biur administracji pocztowej.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa połączeń kolejowych z Górnym Śląskiem, oraz sprawa budowy tramwaju elektrycznego z Krakowa do Katowic. Obecnie pozostawia ruch kolejowy, tak osobowy, jak i towarowy pomiędzy zachodnią Małopolską, a Górnym Śląskiem bardzo wiele do życzenia.

Ruch towarowy natrafia na ogromne trudności i w ostatnim czasie jest zupełnie zamknięty. To niedogodności przedstawia Izba Min. Kolei Żelaznych w obszernym memoriale.

W sprawie projektowanej Budowy tramwaju elektrycznego z Krakowa do Katowic, uchwalono położyć z całym naciskiem akcję podjętą w tym kierunku przez gminę miasta Krakowa i wyrażono zdanie, iż projektowana budowa ma zapewniona rentowność ze względu na wielkie uprzemysłowienie miejscowości, przez które linia tramwajowa będzie przechodziła.

Reprezentowana przez Spółkę Akcyjną „Tehate“ Towarzystwo dla handlu, przemysłu i rolnictwa, ogólnie znana walownia Mannesmannów w Komotau (Czechy) od lat 30-tych pokrywająca przeważającą część zapotrzebowania Polskiego przemysłu naftowego tak w dziale wiertniczym, jak i rafineryjnym, która również dokonała dostaw dla całego szeregu miast w kraju i za granicą do budowy wodociągów, gazociągów i elektrowni, do budowy okrętów i dla kolei żelaznych, — wystawia na teropocznych „Targach Wschodnich“ w Pawilonie „Nallia“, poważną kolekcję okazów swoich wyrobów, które tak fachowca, jak i laika w równej mierze zainteresować mogą.

Rury wiertnicze tej walowni znane są w przemyśle naftowym i cieszą się ze względu na doskonały materiał i precyzyjne wykonanie gwintów — najlepszą opinią. — Również inne, mniej u nas znane wyroby, jak wężownice do ogrzewania i chłodzenia, maszyny i szopy telegraficzne, promochrony, czworoblatne zbiorniki bez szwu, rury wodociągowe i gazociągowe, zysują sławę światową.

Godną widzenia jest wspomniana wystawa ze względu na wzorowe i instruktywne ułożenie przedmiotów wystawowych i artystyczne wykonanie całego kiosku, którego część dekoracyjną projektował i wykonaniem jej na miejscu osobiście kierował artysta malarz Henryk Uziębło z Krakowa. — Zajmującym jest, iż kiosk ten, którego ściany wykonane są z drzewa dębowego, może być usławiony w przeciągu 12 godzin. Objeźdźcie tego kiosku utwierdza zwiadzającego o doskonałej organizacji i solidności wyrobów walowni Mannesmannów, znajdujących się na składach wspomnianej Spółki Akcyjnej „Tehate“ w Warszawie, Lwowie, Krakowie, Boryslawiu, Krośnie i Nadwórnej.

Giełda pieniężna i nacierów dywidend.

Kraków, 14 września. Wczorajsze zebranie giełdowe stało pod znakiem niżki walut zagranicznych, przede wszystkim dolara i funtów.

Ruch na rynku papierów dywidendowych słabszy, niż onegdaj. Kurs w większości nie uległ żadnej zmianie. Żywe zainteresowanie wywołały akcje P. T. H., co pociągnęło za sobą zwyżkę ich kursu.

Z akcji bankowych nabywano Lwowski Bank kredytowy po 600, z papierów lokacyjnych 400 listy zast. Tow. kredyt. ziemskiego po 104. Za milionówkę płacono 1600.

Waluty i dewizy.	Waluła markowa	Cześć i wploty	Cześć i wploty
	1000	1000	1000
Banki Stow. Zjedn.	6800	7000	6800
Banki kanadyjskie	6900	7000	6800
Banki francuskie	520	535	525
Banki niemieckie	480	510	480
Banki szwajcarskie	1300	1350	1300

Fundy sterlingi	30.400	31.200	30.400	31.200
Marki niem.	430	500	430	500
Korony austriackie	-10	-11	-9	-10
Korony czesko-słowackie	22	22	22	23
Korony węgierskie	3	3	3	3
Korony duńskie	1400	1500	1400	1500
Korony norweskie	120	130	120	130
Lir rumuńskie	31	48	40	50
Liry włoskie	220	310	220	310
Fłory holenderskie	250	2700	2500	2700

Akcje Tow. handl. przemi. sferow. zgodno transakcyje
 Pol. Tow. handl. (P. I. H.) i-IV c. 675—757 725—800
 Zieloniewski i-IV c. 5900—6100 5900—6300
 H. Cegiński, f. m. Poznań I-VIII 3500—4000 4000—4500
 „Potega“ Tow. pol. fabr. huty żel. 29000—31000 — — —
 Sierzechnie Zakł. Górnicze i-III 10100—12000 — — —
 „Tepege“ Tow. dla przed. gór. i-IVe. 660—7000 690—6900
 Polska Nafta i-III c. 1700—1810 1750—1750
 „Pezel“ Powstecz. zakł. budow. 1250—1400 1300—1350
 Fabr. irat. cukru w Chodorowie i-IVe 4500—5000 4900—4900

GIEŁDA WARSZAWSKA. (Z). Waluty bez zmiany. Dolary 6.800, franki 30.500, marki 4.5, Paryż 525, Wiedeń 0.950, korony czeskie 225, milionówka 1600. pierwotnie podano o godz. 4.
 AKCJE: Bank dyskontowy 4400, 4425, Bank handlowy 5650, Bank zachodni 3200, Bank kredyt. w Warszawie 3700, 3750, 3725, Częstocice 80.000, Bank Zjedn. ziem polskich 1425, Warsz. Tow. fabr. cukru 93.000, 97.000, 94.000, Drzewny przemysł i handel 1650, Warsz. Tow. kopaliń i zakł. hutn. 14.400, 15200, 14.900, Lilpop-Rau i Lewestem 5500, 5700, 5650, Ostrówieckie Zakłady 12.400, 12.600, 12.075, Rudzki i Ska 3900, 4525, 3950, Starachowickie Zakłady Górnicze 6700, 6800, 6750, Zakład amunicyjny Poisk 1025, Zakłady żyrdarowskie 132.000, 135.000, Borkowski 1725, 1700, Warsz. Tow. trans. i żegluga 2050, 2100,

2075, Polska nafta 1950, 1925,
 WALUTY: Dolary Stanów Zjedn. trans. 6875, 6960, 6900, sprzed. 6920, kupno 6880, franki francuskie trans. 527, korony czeskie 225, marki niemieckie trans. 465, 460.
 ZURYCH (PAT). Zamknięcie giełdy: Berlin 0.38 i pół, Holandia 205.75, Nowy Jork 590, Londyn 23.27, Paryż 40.40, Medyolan 22.45, Bruksela 38.10, Kopenhaga 113, Sztokholm 140 i pół, Chrystiania 88 i pół, Buenos Aires 122 i pół, Madryt 81.65, Praga 17.65, Budapeszt 0.23, Zagrzeb 1.75, Scia 3.25, Wiedeń 0.003/4, austr. korona stemplowana 0.007/8.

GIEŁDA LONDYŃSKA.
 (Oryginalny telegram „Il. Kurjera Codz.“)

Londyn, 13 września. (R) Berlin 70'50, Amsterdam 1145 i pół, Bruksela 61'72 i pół, Rzym 105'37 i jedna czwarta, Paryż 58'37 i pół, Zurych 4'44, Wiedeń 390000, Madryt 28'80, Bukareszt 680.

GIEŁDA NOWOJORSKA.
 (Telefonem od naszego korespondenta).

Nowy Jork, 13 września. (D) Berlin 0'06 i trzy ósme, Amsterdam 36'75, Bruksela 7'18 i trzy czwarte, Rzym 4'23 i trzy czwarte, Londyn (kabel) 4'44 i jedna czwarta, Londyn (60 dni) 4'43, Paryż 7'61 i jedna czwarta, Zurych 18'80, Wiedeń 0'0014 i pół, Praga 3'35, Budapeszt 0'043, Madryt 16'40, Zagrzeb 0'32, Bukareszt 0'66 i pół.

Marka polska na giełdach światowych.
 (Oryginalne telegramy „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“)

Z dnia 13 września.	
Wiedeń	1145—1155
Zurych	0.08
Berlin	—
Paryż	0.20 1/2
Bruksela	0.29 1/2
Londyn	za funt szt. 30.000
Nowy Jork	0.015
Praga	0.40 1/2—0.50 1/2

Zbrodnicza robota Czechów, Niemców i Sowietów w Polsce
Sabotaż we Wschodniej Małopolsce jest ich dziełem.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Lwów, 13 września. (A). Dziśtejszy „Kuryer Lwowski“ podaje nadzwyczaj sonyacyjne rewelacje o źródłach zbrodniczego sabotażu we Wschodniej Małopolsce. Na podstawie pewnych informacji stwierdza kategorycznie, że inspirowa, a często i wykonawcy antypaństwowej roboty wyrotowej pochodzą z poza granicy Polski.

Źródłem sabotażu należy szukać w Czechach, w Niemczech, a zwłaszcza na Ukrainie sowieckiej, która do tej roboty znalazła odpowiedni materiał w kadrach emigracji galicyjskiej.

W Winnicy istnieje organizacja komunistyczna, przy znacznym udziale polskich komunistów, która wysłała emisariuszy do Warszawy z następującymi instrukcjami:

„Starać się przez wszczęcie zamętu w Polsce nie dopuścić do normalnego przebiegu wyborów. Na wypadek niemożności udania się tego planu, starać się przeforsować do Sejmu polskiego

możliwie wielką liczbę kandydatów o ideologii komunistycznej“.

Inspiracja tego planu wypłynęła z organizacji bolszewickiej pod nazwą „Front Mirnej Roboty“ (Front pracy pokojowej). Instrukcje wydane emisariuszom, przeznaczonym do wykonywania aktów sabotażu, brzmią:

- 1) Niszczenie składów i obiektów wojskowych, pożarem lub w inny sposób.
- 2) Niszczenie mostów kolejowych mordowanie posterunków, pełniących służbę wartowniczą.
- 3) Niszczenie linii telegraficznych i telefonicznych.
- 4) Terror wobec żandarmeryi i policyi.
- 5) Śledzenie nastroju ludności ruskiej wobec wyborów.
- 6) Śledzenie nastroju wśród wojska polskiego i władz administracyjnych.

W świetle tych materiałów akcja sabotażowa na terenie Wschodniej Małopolski odśiania swój właściwy charakter.

Gospodarcza i finansowa polityka rządu polskiego.

Nowe kasy państwowe. — Akcja kredytowa. — W listopadzie emisja pożyczki wewnętrznej. — Opiewa ona w polowie na marki, w polowie na walutę stałą, równą frankowi szwajc. — Metalowy pieniądz.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 13 września. (Wir) Dzisiaj w południe premier Nowak oraz minister skarbu Jastrzębski, przyjeźli przedstawiciel prasy słonecznej i poinformowali ich o najważniejszych sprawach w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej. Premier Nowak poruszył kilka znanych już spraw, jak np. wniesienie projektu statutu samorządowego dla Wschodniej Małopolski, a min. Jastrzębski omówił zarządzenia, wydane z powodu katastrofalnego spadku marki niemieckiej na G. Śląsku. Jednym z zabiegów jest powiększenie ilości filii P. K. K. P. na G. Śląsku, mianowicie oprócz filii w Królewskiej Hucie

W tej sprawie udała się specjalna delegacja min. skarbu na G. Śląsk.

Dla usunięcia niedogani komunikacyjnych rząd w najbliższym czasie przystąpi do BUDOWY ODWODNENY LINI KOLEJOWEJ KEMPNO-WIELU-SIERADZ.

Linia ta budowana będzie z największą szybkością, tak, by w ciągu kilku miesięcy była gotową i odciążyła węzeł katowicki. Obecny kryzys na G. Śląsku jest przejściowy. Są już też oznaki polepszenia się sytuacji.

Z kolei tak premier Nowak jak i min. Jastrzębski wyjaśniali zebrany wysłki rządu zmieniające do ratowania drożyzny. Rząd oddziałyuje na rynek między innymi zapożyczając akcyi kredytowej, idącej tak na rzecz pro-

POWSTANĄ NOWE KASY PAŃSTWOWE W RYBNIKU, TARNOWSKICH GÓRACH I t. d.

ducentów jak i na rzecz organizacji konsumentów miejskich. Urodzaje w roku bieżącym są bardzo dobre; przewyższają one nasze zapotrzebowanie. Rolnicy chowają pewne zapasy ziarna na zapas i dlatego

ZAKAZ WYWOZU ZBOŻA I TRZODY CHELEW NEJ BĘDZIE UTRZYMANY.

Urodzaj buraków cukrowych jest bardzo dobry. Cudziej z tegorocznej kampanii będzie tylko o 50 marek droższy za kilogram od ceny dzisiejszej. (Kupcy już obecnie utrzymują, że „płaca” w cukrowniach przy dzisiejszych zakupach po 1200 marek za kilogram. Przyp. Red.)

Trudniej będzie z cenami węgla, ałoli i w tym kierunku są prowadzone układy z przemysłem węglowym. Kolej jest zaopatrzona we węgiel na czas dłuższy.

Min. Jastrzębski zapoznał wreszcie przedstawicieli prasy ze swoim planem finansowym. Podatki bezpośrednio prawie nie wchodzi w rachubę. Podatek gruntowy zaledwie opłaca koszt administracji. Rząd zamierza go podnieść 20-krotnie. Min. skarbu opracowuje projekty podatkowe. Z powodu krótkości sesji jesienniej Sejm ich jednak nie uchwali, natomiast jeszcze na tę sesję minister skarbu wnieśli projekt nowej pożyczki wewnętrznej, opartej na zapelnieniu nowych podziałach. Pożyczka odrodzenia była w swoim czasie korzystną dla skarbu, ale później okazała się niekorzystną dla nabywców którzy strapiłi na spadku marki. Obecnie więc normalna pożyczka nie miałaby powodzenia. Aby uchronić nabywców nowej pożyczki przed ewentualną dewaluacją, minister skarbu zamierza ją oprzeć na nowej podstawie. Każda obligacja nowej pożyczki będzie opiewała na walutę dwójka: POŁOWA BĘDZIE OZNACZONA W MARKACH POLSKICH, DRUGA POŁOWA W WALUCIE STALEJ, RÓWNEJ FRANKOWI SZWAJCARSKIEMU.

Relacja marki do franka szwajcarskiego będzie określona przez min. skarbu. Przy wypuszczeniu pożyczki stosunek ten będzie wynosił prawie 1:1000. Kupony pożyczki, która będzie opiewała na 8 proc., będą opiewały też na marki polskie i na walutę stałą. Przy realizacji kuponów

SKARB BĘDZIE WYPŁACAŁ TAKŻE WE FRANKACH.

W ten sposób kupony pożyczki nabiorą charakteru dewiz. Emisya nastąpi najdalej w początkiem listopada br., a obligacje wejdą od razu w obrót giełdy.

Posiadacze pożyczki odrodzenia będą mogli za jej pomocą kupować nową pożyczkę. Lombardowanie pożyczki będzie ograniczone.

Na obecnej sesji sejmowej wnieśli rząd także projekt ustawy monetarnej. Dla ułatwienia obrotu pieniężnego

MAJĄ BYĆ WYBITE ZNAKI PIENIĘŻNE METALOWE,

wartości monety zdawkowej. Bicie monety metalowej będzie tańsze, aniżeli druk niższych banknotów łatwo się niszczących.

Szczegóły projektu przedłoży minister Sejmowi.

Sukces Askenazego w Genewie.

Genewa, 13 września. (Z). We czwartek wejdzie pod obrady plenarnego zebrania Ligi Narodów sprawa litewska. Wnioski komisji pięciu w sprawie litewskiej są na ogół dla interesów polskich korzystne.

Ostatnia mowa polskiego delegata Askenazego, wygłoszona na zebraniu Ligi Narodów, wywołała komentarze w tym kierunku, iż była ona sprzecywowaniem stanowiska Polski w sprawie problemów, będących na porządku dziennym obrad Ligi. Zdaniem delegata Askenazego w Lidze powinny znaleźć oparcie przedewszystkiem nowe państwa w Europie, a więc i Polska. Równocześnie jednak prof. Askenazy ostrzegał przed trudnościami, na jakie Liga byłaby narażoną przez częste wyłecanie na porządek dzienny takich spraw jak litewska, lub Galicyi Wschodniej. Mowę Askenazego określają jako politycznie mądrą.

Bankiet polsko-angielski w Gdańsku.

Gdańsk. (Tel. własny) Zastępca gen. komisarza Polski w Gdańsku p. Kęszycki wydał przyjęcie dla dowódcy floty angielskiej — bawiojcy w Gdańsku. P. Kęszycki wygłosił tam przemówienie, w którym m. in. podkreślił stanowisko przyznane Polsce w Gdańsku przez traktat wersalski. Mowę swą zakończył toastem na cześć króla Jerzego.

Konradmiral angielski Brand w odpowiedzi złożył życzenia rozwoju flocie polskiej i wniosł toast na cześć Naczelnika Państwa J. Piłsudskiego.

P. Sahn „usprawiedliwił” swą nieobecność.

Budżet państwa musi być zmodyfikowany.

Warszawa, (AW) W min. skarbu odbyła się pod przewodnictwem min. Jastrzębskiego konferencja, w której uczestniczyli wszyscy dyrektorowie departamentów. Omawiano sprawy, które mają być przedstawiłone Sejmowi na ostatniej jego sesji. Wobec wzrostu drożyzny projekt budżetu państwa musi ulec modyfikacyom. Sejmowi przedłożony będzie szereg zarządzeń

natury finansowej, mających na celu powiększenie prelimitowanych dochodów.

Na sesji sejmowej minister skarbu wystąpił z obszernym exposé, w którym omawiał będzie środki, dążące do naprawy stosunków gospodarczych, w szczególności zarządzania, mające na celu powstrzymanie wzrostu drożyzny.

4 miliardy marek polskich wyasygnowano na aprowizacyę Górnego Śląska.

Katowice, (AW) Rada ministrów uchwaliła do tego czterech miliardów marek na sprawy związane z aprowizacyą Górnego Śląska. Równocześnie zarządzone przesłanie na G. Śląsk znacznych zapasów mąki, które chwilowo zacierpięte być mają z zapasów wojskowych. 145 wagonów mąki jest już w drodze.

Waluta polska dla G. Śląska.

Katowice, (AW) Ministerstwo skarbu przekazało PKKP. znaczne ilości gotówki w walucie polskiej, celem zapobieżenia braku znaków obiegowych na G. Śląsku.

Turcy gromadzą wojska przeciw Anglii.

London, (AW) Z Konstantynopola donoszą, że Mustafa-Kemal-Pasza skoncentrował w pobliżu Ismidu około 40.000 siły zbrojnej wraz z artylerią, z zamiarem ruszenia na miasto w razie, gdyby Anglii nie chcieli ustąpić w sprawie cieśniny. Podobno Kemal-Pasza jest zdecydowany rozstrzygnąć zbrojnie sprawę Tracji. Ma zamiar również ruszyć na Adryanopol.

Anglicy przygotowują obronę.

London, (AW) Angielska armia i angielska marynarka czynią gorączkowe przygotowania dla otwarcia ataków tureckich na Konstantynopol. Do Malty napływają bezustannie wojska angielskie z przeznaczeniem wysłania ich do Tracji. Wczoraj wyładowała na Maltę angielska artyleria. Rząd angielski jest zdecydowany nie ustąpić Kemalowi na Dardanieliach.

Król Konstantyn nie abdykuje.

(Originalny telegram „N. Kurjera Codz.”)

Paryż, 13 września. (H) „Chicago Tribune” donosi z Genewy, że grecki minister spraw zagranicznych Streit, oświadczył, iż król Konstantyn nie zgłosi abdykacyi, z powodu wypadków w Azji Mniejszej. Naród grecki rozumie, że Venizelos był tym, który zmusił rząd grecki do roz-

porządzenia kroków wojennych w Turcyi. „Chicago Tribune” donosi dalej, że Venizelos ma przybyć w najbliższych dniach do Paryża na konferencyę z Poincaré, poczem uda się do Londynu, gdzie ma konferować z Lloydem George’em.

Nad Bałkanem zawisła nowa wojna.

London, (AW) W tutejszych kołach politycznych zastanawiają się nad możliwością wybuchu nowej wojny na Bałkanach. Sądzą, że dy-

plomacji Ententy poczynią wszystko by sprawy sporne załatwić ugodowo.

Konferencya aliantów musi być zwołana!

(Originalny telegram „N. Kurjera Codz.”)

Rzym, 13 września. (S) Rada ministrów na posiedzeniu dzisiejszem zajmowała się głównie położeniem na Wschodzie. Szancer był zdania, że należałoby o zwołanie konferencyi aliantów, mimo narażenia się na odmowę, a to celem

stwierdzenia, kto ponosi odpowiedzialność za dalszy rozwój wypadków. Rada ministrów aprobowała to stanowisko i jeszcze dzisiejszej nocy wysłano w tej sprawie noty do Paryża i Londynu.

Poincaré padnie? -- Zastąpi go Loucheur?

(Originalny telegram „N. Kurjera Codz.”)

Paryż, 13 września. (H) W szerszych sferach zdają się poważnie liczyć z tem, że nowa sesya parlamentu może przynieść zmianę gabinetu. Jako następcę Poincarégo wymieniają Loucheura, którego popierają sfery finansowe. Głównym jego współpracownikiem miałby być

Barthou. (Depesza ta jakkolwiek pochodzi z Paryża, zdaje się być jednak inspirowaną przez Niemcy. Loucheur bowiem był wraz ze zamordowanym Rathenauem twórcą umowy wiedeńskiej. Przyp. Red.)

110 francuskich ofiar niemieckich gwałtów na Górnym Śląsku.

(Originalny telegram „N. Kurjera Codz.”)

Paryż, 13 września. (H) Min. wojny w liście do jednego z deputowanych podaje, że od czasu rozczyna zabito w Niemczech 26 żołnierzy fran-

cuskich i jednego oficera, majora Monialgret (na G. Śląsku), a 83 żołnierzy zostało ciężko rannych.

Badanie strefy neutralnej.

WARSZAWA, 13 września. (Wir). Delegaci Ligi Narodów do delimitacyi pasa neutralnego polsko-litewskiego pp. Saura i Dr. Lisicz wyjeżdżają z końcem tygodnia do Wilna, dla obejrzenia strefy neutralnej.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Wojewoda dr Galecki wyjechał na dzień dzisiejszy w sprawach urzędowych do Tarnobrzega.

Przesilenie w stronnictwie katolicko-ludowem. Jak się dowiadujemy, na zjeździe stronnictwa katolicko-ludowego w Krakowie doszło do przesilenia na stanowisku przewodniczącego stronnictwa. O p. dr. Matakiewicz zgłosił swą re-

zygnacyę, która została jednomyślnie przyjęta. Prezesem został p. Piotr Majcher, chłop. Jako przyczynę zmiany podają ze sfer katolicko-ludowych potrzebę odmłodzenia stronnictwa. Fakt postawienia na czele chłopu świadczy o tle, że kat-ludowym idzie o wzmoczenie szans stronnictwa w walce o głosy włościan.

P. Matakiewicz staje — jak słychać — w okrogu tarnowskim na pierwszym miejscu listy kat-ludowej.

OBRODY PRZED ROZPOCZĘCIEM SEJMU. Wczoraj w południe prezydent Nowak odbył konferencyę z marszałkiem Trampczyńskim w sprawie planu prac nadchodzącej sesji sejmowej. Przed ostatecznym ustaleniem porządku dziennego pierwszego posiedzenia odbędzie się jeszcze jedna narada prez. Nowaka z marszałkiem Trampczyńskim.

Schicht

PRAWDZIWE MYDŁO „SCHICHT”

marki „JELÉN” bywa często podrabiane. Zwróć uwagę i strzeż się bezwartościowych falsyfikatów.
„SATURNIA” Sp. Akt. — Warszawa, Królewska 138.

Schicht

U. IV. 270/20.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

Wyrokiem Sądu powiatowego w Ropczycach z d. 30 kwietnia 1922 U. IV. 270/20 zatwierdzonym wy-

rokiem Sądu okręgowego w Tarnowie z dnia 14 października 1921, U. IV. 270/20 Bl 748/21 oraz uchwałą Sądu powiatowego w Ropczycach z dnia 17 grudnia 1921, U. IV. 270/20 wprowadzającej zniżej podane

orzeczenie pierwszym wyrokiem, zasądzoną została Gilla Wągschal za przekroczenie z art. 18/1 ustawy o lieliwie wojennej z dnia 3 lipca 1921 Nr. 67. Dz. p. p. na karę ścisłego aresztu przez 5 dni i grzywnie w kwocie 8.000 Mk. z tem, że wranie nieściągalności tejże będzie wykonany dalszy areszt przez dni 14, w myśl §. 239 p. k. na ponoszenie kosztów postępowania karnego i na przepadek kwoty 200 Mk. uzyskanej z licytacji sprzedaży sera przez skupywanie, którego oskarżona dopuściła się przestępstwa, wreszcie po myśli art. 83 cyt. ustawy ogłoszenie wyroku w Ilustr. Kurjerze Codz. oraz przez przybitcie tegoz na sklepie oskarżonej przez dni 14, o to na koszt oskarżonej. 4408

SĄD POWIATOWY ODZIAŁ IV.
Ropczyce, dnia 5 września 1922 roku.

**KUPIĘ KAŻDĄ ILOŚĆ
ZA GOTÓWKĘ!**

DRZEWÓ KOPALNIANE
okrągłe, tarte, jak też inne materiały drzewne.

Siano, słome prasowane lub luzne.

Zboże wszelkiego rodzaju (wzory wskazane), 4400

Szczegółowe oferty uprasza się nadsyłać pod „Poznańskie” do Biura ogłoszeń „Promień”, Kraków, Rynek Gł. 30

Przedstawicielstwo
poważnej fabryki krajowej lub zagranicznej na całą Polskę, lub Polskę zachodnią przyjmie poważne przedsiębiorstwo w Poznaniu, posiadające obszerny lokal biurowy i składnice. Najchętniej artykuły techniczne lub wyroby metalowe. Zgłoszenia do „PAR” Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 8 pod Nr 36,74 4386

SIARCZANU MIEDZI
nabyć można w dowolnych ilościach 4376
w Tow. Handlowym Bractwa Rolniczy S. A.
w Krakowie, ul. św. Jana 3
i w sklepie Sienna 2. Telefon 2363.

CANADIAN PACIFIC ŻEGLUGA MORSKA

Najkrótsza droga z Warszawy do Kanady i do Ameryki.
Szybkie, duże okręty, dobra i obfita żywność, obszernie pomieszczenia, najnowsze urządzenia, jak: telegraf bez drutu, sygnał, okręt. itd. Polscy i Rosjacy pasażerowie, którzy chcą jechać do Ameryki, powinni najchętniej przesłać swoje affidavity listem poleconym do jednego z naszych niżej wymienionych biur, jak również założyć herbaczkę z podaniem swego dokładnego adresu, oraz adresu Starostwa, gdzie pasażer podał lub podać zamierza podanie o paszport zagraniczny. Affidavit ten przesyłamy Urzędowi Emigracyjnemu, który skomunikuje się ze Starostwem w celu wydania paszportu zagranicznego. Formularze do próśb do Konsula Amerykańskiego, jak również dokładnych informacji udzielają bezpłatnie nasze biura. Pasażerowie do Kanady, którzy mogą dowieść, że są rolnikami i będą pracowali w Kanadzie na roli, żeńska służba domowa jeżeli może dowieść, że ma zajęcie w Kanadzie, żony i dzieci do lat 18, które jadą do mężów i ojców, mogą jechać do Kanady bez okazywania pieniędzy przy wylądowaniu. Wszystkich niezbędnych informacji udzielają nasze biura:
Warszawa, ul. Marszałkowska 117, telefon 231-46. Adres tel. GACANPAC WARSZAW
Lwów, ul. Grudecka 93, Równo, ul. Szosowa 68, Tarnopol, ul. Gutuchowskiego 12, Białystok, ul. Sienkiewicza 5, Wilno, ul. Wielka 61, Stanisławów, Sienkiewicza 3, Kraków, ul. Radziwiłłowska 29, Brześć NB, ul. Steckiewicza 29.

Dostarczamy
wegonowo na termin umówiony: żyto, pszenicę, jęczmień, owies, owoce sirażkowe pasze: sieno, koniczyne, słome; ziemniaki buraki, kabuście, marchew, owoce: jabłka marmoladowe, jeblka, gruski dżoserowe, śliwki Firma: **Józef Tarnawski i Ska** Lwów, Kopernika 42 B. 4366

**Baczność!! Okazyja!!
Wyprowadź!!**
10 tomów książek (nie broszur)
z działów: powieściowego, list. nauk. oraz podziły za 3.500 Mk. zawierająca około 2.000 stron druku znanych i sławnych polskich autorów. Dala te wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. 4245
Towarzystwo wyd. „Jedność i Praca” Warszawa, Chmielna 47B-B.

**KURSA MATURYZYKNE
„WIEDZA”**
KRAKÓW, UL. KARMEŁICKA L. 33. parter
pod fachowem kierownictwem
Prof. Bogusława Butrymowicza
przyjmują wpisy na rok 1922/23 codziennie od godz. 10—1 przedpoł. i od godz. 3—6 popołudniu w niedziele i święta od godziny 10—12 przedpoł.
KURSA „WIEDZA”
obejmują
I. Kurs maturalny I i 2-letni wszystkich typów.
II. Kurs niżej przygotowujący do wyższego gimnazjum.
III. Kurs seminarjalny I i 2-letni.
IV. Analizację kursa piśmie.
Na kursach zbiorowych udzielają lekcy tylko najwybitniejsze sily fachowe.
Początek nauki w poniedziałek 18 września b. r.
Informacje i prospekta bezpłatnie. 4029
Wszelkie podroczniki są do dyspozycji naszych uczniów (bez-
płatnie) za bardzo niewielką opłatą.

LOKOMOBILE LANZA
60 HP. na 10 atmosfer ul. a kondensacyjną dwucylindrową, r. b. 1902
sprzeda Dom Handlowo-Rolniczy
Mierczyński i Żarnowiecki
w Warszawie, Piłkna 3, telef. 98—40.

KAŻDA GOSPODYNI powinna pamiętać, że tylko herbata Ceylońska **Nr. 76 z CHINKA** Domu Importowego herbaty **B-cia WIELICZKIER I Ska** jest najlepszą w smaku i dobroci.
SPRZEDAŻ WŚZĘDZIE. 4291

Rada Szkolna Powiatowa w Opatowie ogłasza ni-
niejszym
KONKURS
na stanowisko:
KIEROWNIKA
publicznej 7-tno klasowej szkoły powszechnej w O-
zarowie. Kandydat, posiadający egzaminia Wydzia-
łowy lub skończony wyższy kurs nauczycielski, ze-
chęć wnieść należyte udokumentowane podania na
ręce Inspektora szkolnego w Opatowie do dnia 15-go
października b. r. Swiężyński — przewodniczący R. S. P. 4402

HACELE
Pierwszej Polskiej Fabryki Haeeli
„PODKOWA” w Sosnowcu
nie ustępują najlepszym zagraniczn. Ceny konkuracyjne
Generał przedstawieli na Wschodnią Poltolską od
Irodolowa na Wschód P. Adolf Rosenberg
Lwów, ul. Hetmann Tarnawskiego 6. 4059

Rada Szkolna Powiatowa w Opatowie ogłasza ni-
niejszym
KONKURS
na posadę:
REFERENTA (TKI)
Rady z poborami X wzniesienia IX stopnia pl. urz.
państw. zależnie od kwalifikacyi, do objęcia od dnia
15 października b. r.
Należyte udokumentowane podania należy wno-
sić do Biura Rady w terminie do dnia 26 września
b. r. — Swiężyński — przewodniczący R. S. P. 4401

WODCZANEJ
poważniejszej fabryki poszukuje
przedstawicielstwa
na Kongresówkę i Krasy Wschodnie, ustosun-
kowany handlowiec dotychczasowy wieloletni
kierownik dużej fabryk wódek. 4391
Referencye i gwarancye poważne. Łaskawe
zgłoszenia dla „fachowca branży wódczanej”
do biura ogłoszeń:
Teofilia Pietraszka, Warszawa, Marszałkowska 115

MOTORY benzynowe 6 HP.
różne dla celów
rolniczych i prze-
mysłowych
dostarcza
ze składu **BIURO TECHNICZNE A. ROMER**
KRAKOW, PL. MATEJKI 5. 4390

**ROWERY
STEYR
NADESZLY!!**
„BRON I SPORT”
KRAKOW 4394
UL. BARSKA 12. TEL. 153.

PRZEDWOJENNEJ JAKOŚCI!

Miliony gospodyń czyszczy

Extraktem

Globus

Najlepsza w świecie pasta do metali

Globin

najlepsza pasta do obuwia

ze słynnej fabryki Fritz Schulz jun. Tow. Akc. w Lipsku i Chebie.

Wszędzie do nabycia! 4203

Zięcenia odsprzedawców wykonuje
Ignacy Spira, Agencja handlowa, Kraków, Dietla 29/K.

L.: 1809/22.

Zarząd gminy w Kalinolinie-kolonii ogłasza niniejszym

Konkurs na posadę lekarza gminnego.

Do posady przywiązana płaca miesięczna w kwocie 25.000 Mk., nadto sala ordynacyjna i pokój kawalerski.

Reflektuje się na dyplomowanego lekarza stanu wolnego, który się zobowiąże mieszkać stale w przydzielonym mieszkaniu.

Należycie udokumentowane podania należy wnieść najpóźniej do 30 b. m. do Zarządu gminy. 4368

Kierownik Zarządu

Nauka na kursach „MATURA” w Krakowie, ul. Grodzka 60 4295

rozpocznie się w najbliższych dniach. Kurzy korespondencyjne już rozpoczęte. — Ze względu na b. liczną napływ gości uprasza się przybywać już o 3-ciej po poł. Godziny urzęd. od 3-6 po południu. Kierownik fachowy przyjmuje od 5-6 (z wyjątkiem niedziel i świąt). Uwaga na adres! Uwaga na adres!

WIĘKSZE WYDAWNICTWO POLSKIE

przemysłowo-handlowe, o doniosłym znaczeniu społecznym, jedyne w swoim rodzaju, oparte li tylko na najpoważniejszych przedsiębiorstwach, posiada współpracownika do działu akwizycyjny ogłoszeń i prenumeraty. Reflektuje się wyłącznie na osoby dobrze polecane, posiadające stosunki w ośnośnych kołach. Zapewnia się wysoka prowizja. Zgłoszenia przyjmuje biuro ogł. „P&R” Polska Agencja Rekl. Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 8 P. 36, 159. :::: 4389

WIELKA TANIA WYSPRZEDAŻ RESZTEK!

(Wyprzedzać resztek odbywa się w naszej Spółce DWA RAZY W ROKU). Chcąc dać możność wszystkim Czytelnikom Ilustr. Kurjera Codziennego skorzystał nabycia takich resztek, które zostają ze sztuk wielkich starych zapasów, postanowiliśmy wysłać każdemu czytelnikowi Ilustr. Kurjera Codziennego po cenie własnych kosztów następujące: (Resztki podzielone są na 4 gatunki i nadają się na śliczne męskie ubrania, kostiumy damskie lub płaszcze. Resztki te są z materiałów ubraniowych pierwszorzędnych fabryk, czysto wełniane, pełnej szerokości, we wszystkich kolorach).

Gatunek „A” Mkp. 12.900 za 3 metry	6.00 za metr
„B” „ 15.900 „ „	7.00 „ „
„C” „ 20.400 „ „	8.00 „ „
„D” „ 24.800 „ „	10.00 „ „

Do każdej resztki na żądanie Klienta wysyłamy komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, kieszki i do rękawów po Mk 6.500— wyższy gatunek po Mk 6000— i najwyższy gatunek po Mk 9.500—

Resztki na palta jesienne lub zimowe

Gatunek „A” Mkp. 19.200— na palto	Materiały te są grube, miękkie, w ładnych kolorach, na lewej stronie mają krawce, zamieniając podszewki	438
„B” „ 25.500— „ „		
„C” „ 29.700— „ „		
„D” „ 36.200— „ „		

Wysłała się pocztą za pobraniem. (Płatć się przy odbiorze). Opakowanie i przesyłka od 1 do 3-ch resztek Mkp. 10.00—
UWAGA! Przy zamówieniach na tę TANIĄ sprzedaż resztek obowiązkowo jest załączyć w liście przy zamówieniu, następujący kupon:

Wyciąć i załączyć do listu!

KUPON NA TANIA SPRZEDAŻ RESZTEK.
Warszawska Spółka Manufakturowa, Warszawa, Jasna 18-20.
Tel. 243-80 i 171-23.
Ważne: WRZESIEŃ I PAŹDZIERNIK 1922.

Czytelnik Ilustr. Kurjera Codz. Imię i Nazwisko _____ Wzrost _____
Poczt. _____
Nr. domu _____ Powiat _____ Ziemia _____

RACZNOŚĆ: Kupon powyższy służy na nabycie tych takich resztek i jest ważny tylko na przykład tych dwóch załączonych.
Jesteśmy pewni, że Czytelnicy Ilustr. Kurjera Codziennego otrzymawszy od nas taką lub kilka resztek, zostaną naszymi stałymi Klientami i będą niezawodnie żądać inne towary, które są opisane w naszym cenniku, a towary dołączamy do każdej resztki bezpłatnie. Zmówienia wraz z dołączonym kuponem nadsyłać do adresu:
WARSZAWSKA SPÓŁKA MANUFABRYKOWA
WARSZAWA, JASNA 18-20. — TELEF. 243-80 i 171-23.
Przybywających do Warszawy osobiście prosimy o przedstawienie przy zakupie powyższego kuponu

WUJCIK Aleksander z Uścielowa p. Stąporków 7. 1896, ulewianka zgrubiona kartę demob. wydaną przez 26 pp. w N. Radomsku.— 458

PRZYJMUJE się dziurki do wyszywania na maszynie. — Adres: Kraków XXII ul. Rejtana 12, drzwi 9. 255

PRACOWNIA ślusarska S. Kaszyckiego w Krakowie, Grabowskiego 8, wykonuje konstrukcje żelazne, schody, bramy, zbiorniki na wodę rozdzielacze urządzenia kompletno fabryki itp. 132

KTOBY wiedział o pobycie Franciszka Dułiana, raczy donieść za wynagrodzeniem pod adresem: Stanisław Dułian, Radłów 104. 414

KILKU zamożnych panów poszukuje pierwszorzędnych szlachezów przywarych. Zgłoszenia ze szczegółami nadsyłać pod „Dyrektor” do biura ogłoszeń „Promień” Rynek gł. 80. 578

UNIEWAZNIA się zgubione dokumenty wojsk. na nazwisko Kazimierz Chmurski rodem z Krakowa, a wystawioną przez 30 pp. w Krakowie. 586

LISTOWNA NAUKA DUCHALTERYI

Wyczerp bezwzględnie każdego na podstawie moich drukowanych wykładów. Opłata bezzwrotna niska. — Zgłoszenia: ZIMOWSKI K. właściciel i kierownik Rząd. up. Kursów Handl. Kraków ul. Teatrycka 2. 4359

MOTOR BENZYNOWY marki „Benz” 10/12 HP. używany z gwarancją zdolny do ruchu okazynie do sprzedania. Biuro techn. **A. ROMER**, Kraków, pl. Matejki 5. 4397

INSTRUMENTA MUZYCZNE dobre i tanie poleca **IGNACY CYPRES** Kraków, Szewska 13/6

 Szkyrypcy M. 11000, 15000, 20000 i wyżej; amerykański Mk 2000, 3000 Fateraly Mk 6000—7000

 Harmonie wie-deński model Mk 15000, 2-wuraz dno 20000—25000 Tremblingo Mk 5000—6000 Mandoliny Mk 11000—15000, Cenne harmonijki Mk 800, 600 i 700. Przy zamówieniu polewa za-datku, reszta za pobraniem. — Za nieodpowiednie zwracam pieniądze Connik ilustrowany za nade-ctaniem 70 Mk przekazem.

WĘGIEL z piwnic można znówu zwozić. „Tęcza” Czarnowiejska 72. 4396

 KRAKOWSKA ILLUSTROWANA AGENCJA REKLAMOWA TELEFON 37

FABRYKA KAROSERYI

S-ki Akc. „AUTOMOTOR”

w Krakowie, ul. Barska 12. Tel. 153

jest już w pełnym ruchu.

Przyjmuje zamówienia na karoserye nowe wszelkich typów, zarówno pojedyncze jakoteż i seryjne, oraz wszelkie reperacje, lakierowanie, przeróbki i modernizację etc.

Oddzielnie:

WARSTASY NAPRAW SAMOCHODÓW.

Wolne posady.

APTEKA w Olszynie - poszukuje ucznia z praktyką od zaraz lub 1 października z c. b. Warunki korzystne. 302

POSADY nauczycielskie. - W powiecie Włoszczyca w kaduce kilka posad nauczycielskich, odpowiednich dla nauczycieli samych. Posady mogą otrzymać tylko kandydaci z kwalifikacją. Podania, należy wnosić na ręce Inspektora Szkolnego we Włoszczyce. Rada Szkolna Powiatowa we Włoszczyce. 460

MESKIE Gimnazjum Przyjaźni Wiedzy, ośmioklasowe, filologiczne w Badolinie poszukuje kierownika dyplomowanego - z przynajmniej pięcioletnią praktyką nauczycielską na warunkach bardzo dogodnych. Posada natychmiast do objęcia. Oferty pod adresem: Gimnazjum Przyjaźni Wiedzy w Badolinie. 469

BUCHALTERA, mądrego buchaltera amerykańską i piszącego biegle na maszynie do kancelarii Zarządu Dóbr poszukuje. Posada do objęcia natychmiast. 714 dla kawalera. Zgłoszenia z odpisami świadectw posyłać: Pogonowski, Łopuszka Mała p. Kałuzna. 450

POSZUKUJE się korespondentką, znającą stenografię polską i niemiecką, piszącą biegle na maszynie, która również ma być przyrządem Zgłoszenia w godzinach biurowych: Firma Turkel i Ska, Florjanska 23. 253

BUCHALTERA drugiego - poszukuje poważna instytucja. Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Posada 25”. 371

RZADCA dóbr zarazem gorzelnik, kawaler, w Poznaniu szuka potrzebny. Bin. Bronisław w Krakowie, Gołębia 16. 569

WEKSELE Towarzystwo - Akcyjne na Śląsku Cieszyńskim przyjęło natychmiast zdolnego, samodzielnego korespondenta lub korespondentkę, władającego grammatycznie poprawnie językami polskim i niemieckim biegle stenografią i piszącą na maszynie. Wy czerpując oferty z podaniem żądanej wysokości wy prowadzenia kierować do Administracji Kurjera - pod „Zadziur 1875”. 431

STENOTYPISTKA polsko-niemiecka, obczajna także z buchalterią, poszukująca Włoszczyce pisane oferty: Zakłady Keramiczne - „Bonarka”, Kraków, fecl pocz. 146. 633

STENOTYPISTKA, władająca w słowie i piśmie językiem niemieckim, pisząca biegle na maszynie, poszukwana do tego rodzaju ka. Reflektantki, władające językiem francuskim lub angielskim, mają pierwszeństwo. Zgłoszenia oświadczenia między 12-noon Syndykat Handlowy, ul. Grodzka 15. 488

APTEKA Józefa Wróblewskiego w Łęczycy, poszukuje współpracownika, kandydata, z dyplomem lub bez. Posada do objęcia zaraz. - Warunki według umowy. 359

AKADEMIA Górnicza poszukuje asystenta przy katedrze Fizyki. Zgłoszenia w Sekretariacie, ul. Loretańska 18. 536

RUTYNOWY buchalter władający językiem niemieckim, samodzielnym korespondent, od 1-go października szuka poszukiwany. - Polski Syndykat Handlowy, ul. Grodzka 15. 516

STENOTYPISTKA niemiecko-polska, obczajna także z buchalterią, poszukiwana. Zgłoszenia osobiste do Tomy Cohn Liebeskind, - Poselska 17. 513

POSZUKUJE zdolnej i niezawodnej kucharki średniego wieku zaraz. - Zgłoszenie do Adm. Kurjera. 389

MODYSTKI (tylki chrześcijańskie), uzdolnione do prowadzenia pierwszorzędnego magazynu mod, poszukuje się stała placę i prowizja. Adres wskazać - Biuro ogłoszeń „Lot” Szewska 18. (471) 115

ZDOLNY cholewkarz - potrzebny zaraz. Topolowa 24 Maszyczyński. 493

MASZYNISTY tartaczno-poszukuje do tartaku 2 grotowego na prowincji. - Zgłoszenia pod „J. L. 14” do Adm. Kurjera. 220

POSZUKUJE osoby inteligentnej do samodzielnego zarządu dworem na wsi. Dokładna znajomość gospodarstwa rolniczego, znajomość drób, kuchni i t. p. należy gospodarstwa wiejskiego komicznia. Pierwszeństwo ma osoba, która wykonywała jedną fachową pracę. Wynagrodzenie dobre. Zgłoszenia: Zarząd dóbr „Czerwiec” st. kol. i poczta Piaseczna koło Mikołajowa. 98

ZDOLNA kucharka potrzebna do dworu pod Krakowem od 15. IX. Zgłoszenia do M. K. Spółki Procentowej państwa w Krakowie ul. Garbarska 1, part. 148

POSZUKUJE zarządcy kawalerji. Zgłoszenia listownie na ręce Zarząd Dóbr Brzeźnica. 319

POTRZEBNI: Leśniczy praktyk w prowadzeniu szkółek, kuli, sadzenia, uprawy nowi z wydziału i ogrodnik pszczelarz, praktyk w prowadzeniu szkółek, zakładania sadów i ogrodów warzywnych, sadzenia i prowadzenia pasiek. Zgłoszenia listownie lub osobiste tylko z dobrimi rekomendacjami. - Administracja Dóbr Międzykole, Kraków, k. o. k. Międzykole pow. Brzeźnica. 312

CUKIERNIK (laborant) do wyrobienia miodku poszukuje Parowa Fabryka cukrowa, Lwów, Pamięka 23. Zgłoszenia osobiste lub oferty nadesłać. 319

BURETOWA - ekspedientka, biegle w rachunkach - z dobrimi świadectwami, przyjmująca zaraz Restauracja Międzykole, Kraków, Florjanska 12. 324

MŁWY „Aleksandra” - w Wyżym, poszukuje rutynowanego kucharza, który rozumiejącego się na prowadzeniu - wysokiego miewa, płaskich sit i motoru Diebla. Kawałeczek, Czerwiec, poszukujący, Aleksandra Uznańska, Czysta. 343

POSZUKUJE dochodzący do wyrobu florjanską 55, II p. oficyant. 214

MOGĘ przjąć posadę koczowniczą przy ul. Mickiewicza, w Bochni, ul. Mickiewicza 521

DOM handlowo - komisowy Joachima Monczakowskiego, Czysta, poszukujący zaraz przyszłej wiosny, stajanniczy kucharzy. - Placa dobra - osobny pokój. 573

DZIEWCZYNA przy malowaniu figurk otrzyma stałe zajęcie. Zakład reprodukcji rzeźby artystycznej Bystrzyca, Biskupia, Kraków. 581

PANNA inteligentna potrzebna do 4-letniego dziecka. Wiadomość: Biuro Wolowej ul. Gołębia. 589

Posad poszukują.

ASPIRANT farmacji pragnie zmienić posadę. Żąda we zgłoszenia W. Satriu Trembowia. 436

LEŚNICZY, Ślązak, młody, energiczny, z wykształceniem, praktyka w hodowli i eksploatacji lasu, dokładnie obczajny z pomiarami lasowymi - ze szczególnym talentem, zamienia posadę ze względu na rodzinnych na tylko stała, chętnie w górę. - Łaskawe zgłoszenia pod Skrajński zamek, nad kościołem przy Przemysli, Zasanie. 456

MAGISTRA farmacji z 5-letnim przynależnością do 1 października. Zgłoszenia Zarząd apteki w Ropczycach. 341

EMER. PUŁEK W. P. - (b. sz. of. 1. rz.) - bez względu na pracę w nowym pod każdym względem, zapobiegliwy, pisze na maszynie, ma trochę pięćdziesiąt, w fabryce dobrego zębów, najchętniej w handlu lub przemysle. Zgłoszenia pod „Samodzielnie” - do Adm. Kurjera. 9746

KLIKULENI samodzielnym kierownik koniuli nafty, były kierownik działu wielkiej instytucji handlowej, posiadający cenne świadectwa, poszukujący do objęcia posady w przemyśle naftowym, ewentualnie w instytucji handlowej. Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „A. Z.” 3543

OREJME bufet na rachunek lub wstąpię jako płatnik do jakiegokolwiek interesu, najlepiej do restauracji kolejowej. Wręczyć potrzebne złote kaucje. Zgłoszenia: Szczęśliwi, Prze myśl, Kopernika 35. 557

CHĘTNI przynają posadę w domu prywatnym w mieście lub w majątku. Kwalfikowana osoba w kręgu wycieczek w pierwszorzędnym firmach Warszawy - znam krój i wykonywam (cały) najwykwintniejsze. Letnie kłuski. Składowość: patentem i praktyka śledzenia. Oferty osobiste. Poset - restanre Zakopane 505 „Braniczna”.

DZIELNY drogistą władający językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie, zna się na piśmie maszynowym oraz z diugetniami praktyką w wyrobie chem. - kandydatów artykułów, poszukuje posady w Laboratorji lub Droguerji. Oferty w urzędzie do Adm. Kurjera pod „Dzielnym drogistą”. 583

SKRYPIEK orlistowaty - ewentualnie oblicznika - poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Musyk” do Adm. Kurjera. 583

KRAWCOWA z diugetniami praktyka poszukuje za jeją do domach. Łaskawe zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Zajęcie”. 577

WDOBWA w średnim wieku inteligentna, poszukuje po sady do zarządu domem jedynego osy lub bez osy i t. p. Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „J. N.” 563

MĘŻCZYZNA energiczny - szuka posady podległego. Zgłoszenia pod „Podróżniczy” do „Ruch” Szczęśliwskiego 9, Kraków. 547

SZŁKA posady Niemka (miejscem po polsku) z 3-letnim dzieckiem, znająca każda domowa robotę. Zgłoszenia: Skawina Pod Żorniami Nr. 237, pod „N. N.” 369

SIEROTA inteligentna - z dobrej rodziny, niemająca żadnych zajęć w Krakowie, zwraca się z prośbą do osób megożących, o pomysł w otrzymaniu jakiejkolwiek posady - posiada praktykę biurową - Łaskawe zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Zadziur 31”. 530

MOGĘ przjąć posadę koczowniczą przy ul. Mickiewicza, w Bochni, ul. Mickiewicza 521

ROLNIK młody, energiczny, z kilkunastu praktyką w wieloletnim gospodarstwach, dobi świadectwami, poszukuje posady, może objąć w każdej pozycji i w każdym czasie. - Łaskawe zgłoszenia Łasów p. Skalbimierz z Kłoczecka. J. Chw. Iłobogowski. 523

PANNA z diugetniami szkła handlowa ze stenografią, poszukująca bufełki, pisząca biegle na maszynie - poszukuje posady. Zgłoszenia pisemne do Adm. Kurjera pod „J. R. K.” 618

EGZAMINOWANY snofier, poszukuje posady do anta osobowego lub ciężarowego od zaraz. Zgłoszenia pod - Stanisław Wyspiański, snofier, Bochnia. 487

STARSZY pomocnik handlowy z dobrimi świadectwami, z doświadczeniem, samodzielnym, poszukujący w Krakowie. Zgłoszenia pisemne do Adm. Kurjera pod „Janusz W.” 509

MECHANIK ślusarz, monter do motorów gazowych, maszyn parowych, maszyn rolniczych, poszukuje posady na ordynaryj. Głogorzeczka L. II, mieszkani 32

ŚLUSARZ monter, zna się na maszynach parowych - przeprowadza wszelkie reperacje w warsztacie fabrycznym, - rozumie się na wszelkich maszynach do obróbki drzewa, poszukuje po sady najchętniej w tartaku lub w fabryce stolarki. Zgłoszenia: Wiktor Pantol, Ustrzyki Dolne. 457

STELMACH dworski z dotychczasowymi świadectwami, uszukuje zaraz posady. - Michał Polanski, Sycnowo, Wieżbica. 429

ZA WYROBIENIE posady wskazuje mieszkanie. Zgłoszenia pisemne do Adm. Kurjera pod „Początkujący”. 379

OSOBA młoda, niezależna, znająca się na kuchni i prowadzeniu gospodarstwa, poszukuje odpowiedniej posady jako gospodyni najchętniej w domu lub w pensji. Zgłoszenia listownie Bronisława Jaworska, Kraków, Wolska 30, partier na lewo. 538

PANNA służąca - z dobrą krawiectwem, szuka posady. Wenczyca L. 3, I. p. Kraków. 263

INTELEGNITA - rutynowana gospodyni poszukuje posady w dworze lub w wilocwa. Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Mielec”. 120

Kupno.

ZEBY sztuczne nowe i używane, nawet polomane kupuje specjalista. Placa za zab od 500 do 1500 Mkp. (Grodzka 18, front, I p. na prawo w pracowni. 832

PAPIERY stare zapisane, wszelkiego rodzaju, kupuje płacąc najwyższe ceny. Rosenfeld, Pl. Szczepański L. 9, Sklep. 415

UWAGA! Kupuję mój Dłsi silny rąpek od 30-36 Zgłoszenia pisemne przysłać - Guba, Sokal - Żelazna. 444

KUPUJE ubrania męskie, białe, czarne, futra i t. p. płacąc najwyższe ceny. Zgłoszenia korespondentki lub uszne Schumann, Kraków, Szeroka 22. 904

ZEBY sztuczne nowe i używane nawet polomane ziołot, platynę kupuje po najwyższych cenach. Zgłoszenia w plac od 500 do 1500 Mkp. i wżyc. A. Rył, Międzykole L. II (przeznaczenia Zwierzynieckiego) oficyna - partier do sprzedania. Zamieszolowi mości przysłać pocztą. 6318

KUPUJE losy tureckie. - Zgłoszenia pisemne do Adm. Kurjera pod „Losey”. 260

KUPUJE i sprzedaje garbarki męskie używane, białe, czarne, wazy, szafki, meble, kartki lub nie: Dobrowolski, Kraków, Mikołajska 10, I. p. of. druga. 9850

KUPIE gater - w dobrym stanie 50-70 cm. szeroki. - Inż. Mazgaj, Tarnów, ul. Bielska. 311

KUPIE stare wałki młyńskie. Proszę o podanie oferty. Inż. Mazgaj, Tarnów, ul. Bielska. 310

KUPIE gater syhko-bieżny żelaznej konstrukcji - nowy lub używany, w dobrym stanie, kompletny - 600-700 mm. Zgłoszenia z podaniem ceny. - Miły w Radwanie, Dąbrowa koło Tarnowa. 388

WÓZKI, maszyny do trzapienia, 200 pitekarzy, kupujemy. Oferty pod: 13241 „Par” Poznań, 27. Grudnia L. 18. 584

KUPIE auto dobrze składowane, 6 osobowe. Zgłoszenia: Biuro ogłoszeń „Prasa” Karmielka 16. 576

„POLONIA” Kraków, ulica Garbarska 18 - kupuje i sprzedaje stare żelazo. - Korespondentka wystarczy. 517

KUPIE auto pierwszorządne na 6 osób dobrze składowane. Oferty: Polski Syndykat Handlowy, Kraków, Grodzka 15, Telefon 220. 535

KUPIE fortepian krzyżowy w dobrym stanie. Zgłoszenia pod „Fortepian” do Adm. Kurjera. 489

KUPIE używany beben orkiestrowy. Zgłoszenia pisemne do Adm. Kurjera pod „Beben”. 506

Sprzedaż.

JADALNIA oraz biuro do sprzedania. Wiadomość: przyczynności: Ul. Zielona 3 parter, 2-gie drzwi na prawo od godz. 2-3 poj. 9027

SPRZEDAM brzyk używany na resorach w dobrym stanie. Wiadomość: Mieczysław Wawrzyca L. 2. 365

WŁASZCZYCI niemieckojęzyczne roziarny, płótno żgłowe, samobudowe, w porowate, ceraty, dywany, chabniki wełnane. M. Reinhold, Kraków, Bozego 43, na 20. 166

REALNOŚĆ jednonietrową z ogrodnikiem w Ływowie ul. Kalceza (Grodzińska) - sprzedam zaraz lub zamieć ewentualnie nawet za dopłatą na realność w Krakowie. Wiadomość: J. Bałucha, Kraków w kaszynie J. Czerneckiego ul. Bracka L. 2. 320

SEPIALNIE nowe i używane w Warszawie, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

DO SPRZEDANIA nowy dom o 12 pokojach z interesem i paleniskowym ogrzewaniem, cęły do zamieszkania, zaraz Windomoc: Białoruski, Dobnki, Rynek 2. 381

BRĄNIONG ruski, 2 magaz. 21 naboi, kal. 8 mm. 8 strzał. sprzedam za Mkp. 34.000. - Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „34”. 275

PIAWKI są do nabycia u A. Wapenicki, ul. Czysta L. 15, I. p. w Krakowie. 317

ESENCYJE do wódek i enkwrow winiowa, polomowane, umiłowana runowa, 12, nasto hakapwa holenderskie poleca droguerja A. Skopiński, Kraków, Grodzka 32. 416

BECZKI ze śledzi, naty i kapusty, gąsior, okiemieci tuły długo i szafa, prawie rowa, arkusie białe żelazne, grube - do sprzedania. Adres wskazać: Biuro ogłoszeń „Prasa”, Karków, Karmielka 16. 887

SZAFKA Holenderska, 6 krzesel, krzesło dzielone wraz z sprzedania Policzynek 7 II. p. 386

DO SPRZEDANIA aparat fotograficzny 9x12 Ernemann anahont przedwojenny, ciekawy nowy. Wiadomość: Andrzej Potocki koło Florjanska L. 3, poczta 302. 3 a 6-ga popołudniu w Polska. 381

FORTEPIAN „Kremer” - bardzo dobry okazuje do sprzedania. Wiadomość: ul. Florjanska L. 8, III. p. 985

SPRZEDAM kopaczki do Fortofi, wózki nowe po niskiej cenie i wazy ciężarowe. - Pitrus, Jarosław, Poniatowskiego 17. 446

SIEKAWKI polarne, - wełna, chlewy, spłochyż i wózki, wszystkie nowe, maszynowe do tego rodzaju, staw zarybiony (karpie) - wszystkie otoczona płotem 30 drzew owocowych 14 męgi pol. - 5 minut komi do trójki. - Wiadomość w wiadomościach między g. 12-1 w pol. przy ul. Wielkiej 19 w Podgórze. 494

KASA werthelmońska Nr 4, w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Welsbach, Zielona II Ip 534

WALCE Gansa nowe - 1 Plansieter Hechta - w Krakowie, ul. Mazgaj 216 Tarnów, ul. Bielska. 216

PERSKIE barany okazujące do sprzedania zaraz. Lubomirskiego 39, w podwórzu. 521

OKAZA! Handel korzenny z towarami i urządzeniami do sprzedania. Zgłoszenia do Adm. Kurjera „Pod zarzą”. 825

MAJĄTKI ziem. z rezbami lasami, od 500 do 25.000 morgów, obszary leśne, gospodarstwa, domy, wille, Jaborzy, młyny i t. d. na Polim i Poznaniem, iąno do sprzedania. Janusz Krakowicki, Toruń, Kaz. Jagiellońska 6. Telefon 821. 335

REALNOŚĆ w Rzeszowie - w bardzo dobrym stanie, nurowany, obszerny, nowymi budynkami gospodarczymi, nadajejmy się na cele przemysłowe wraz z urządzeniami ogrodnictwa. Blizszych informacji udzieli po przednim oglądnięciu Lisowski, Rzeszów, Wincentego Pola Nr. 731. 9669

DOMY, kamienice, gospodarstwa, obiekty przemysłowe i majątki ziemskie poleca na najdogodniejszych warunkach: Pomocnik Biura Komisowo-handlowego, Toruń, Szeroka 87. Wiadomość: Kraków - „Zakopane „Panta” Gmach, cęty. 918

REALNOŚĆ 6-morgowa w Tarnowie zaraz do sprzedania pod przysięgą w warunkach. Wiadomość u p. Teofil Zarzycki w Tarnowie, Lwowska 17, lub na zeznaki Sadu powiatowego w Podgórze. 328

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

AMERYKANKA, powieść 500 Mkp. Venedta - powieść 500 Mkp. Jedyniczka, powieść 500 Mkp. Brylanty 250 Mkp. „Pamiętniki wiatki francuskiej 250 Mkp. przesyła za poprzednim wysłaniem należytości Biblioteka „Przedla” Swiawojna, Warszawa, Sieniec L. 23. Tamże zamawiać lub można kalendarze „Przebiegi Światłowe” na rok 1923. 990

DOM I p. w Podgórze, 8 pokoje wolne w mieście po 1200 zł, - dom I p. z restauracją, w mieście powiatowym, - kilka realności w Krakowie z wolnymi mieszkaniami, majątki ziemskie: 26 m. z budowlami, ce na 10 milionów, 57 morg. po 250.000 Mkp. za morgę, 100 morg. wraz z cegielnią i młynem - sprzedaje biuro nieruchomości majątkowych Józefa Beweryna, Kraków, Reformatka I. 338

APTEKA z domem piętrowym, ogrodem 1000 czworob. morga, zabudowania gospodarcze, 7 pokoi, duże oploty, w mieście powiatowym Galicyi zachod. koryz stanę do nabycia. Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Apteka w Galicyi zachodniej”. 483

AGENCYJA publiczna „ARGUS” - Biuro kupne i sprzedaje nieruchomości, Racyi Namiest, Trzaskowskiego w Krakowie. przeniesiona na ul. Karmielka 55. ma do sprzedania realność, wille z mieszkaniami, majątki ziemskie i mniejsze gospodarstwa, fabryki, lokale, parcelę przemysłową budowaną, G. - zezwala sprawa prawnej, administracyjnej, politycznej i karbowej i przyjmując administracyjną realność Agencja realności informatorów na rezerwacji w Krakowie. 6075

MASARSKI maszyn - Kater Wilił tanc do sprzedania. Kaszyki, Grabowskiego 8, Kraków. 153

SPRZEDAM kamienio - dom partezowy, w ogrodzie i w Tarnowie. Blizszych wiadomości udzieli Arch. Mikolaj, Tarnów, Hotel Polski. 9344

OMNIBUS marki „Fiat” - 22 siedzeńowy, gotowy do jazdy, tanc do sprzedania. Kraków, Bosacka 4, Nowa. 48

SPRZEDAM dom, stajnia, chlewy, spłochyż i wózki, wszystkie nowe, maszynowe do tego rodzaju, staw zarybiony (karpie) - wszystkie otoczona płotem 30 drzew owocowych 14 męgi pol. - 5 minut komi do trójki. - Wiadomość w wiadomościach między g. 12-1 w pol. przy ul. Wielkiej 19 w Podgórze. 494

SPRZEDAM dom, stajnia, chlewy, spłochyż i wózki, wszystkie nowe, maszynowe do tego